

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Komparace majetkových daní v České republice a ve Švýcarsku a jejich dopad na
poplatníky

Comparison of Property Taxes in the Czech Republic and Switzerland and their Impact
on Taxpayers

Student:

Bc. Matěj Štěpán

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Alžběta Bieliková, PhD.

Ostrava 2020

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a daní

Zadání diplomové práce

Student:

Bc. Matěj Štěpán

Studijní program:

N6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

6202T049 Účetnictví a daně

Téma:

**Komparace majetkových daní v České republice a ve Švýcarsku a jejich
dopad na poplatníky
Comparison of Property Taxes in the Czech Republic and Switzerland
and their Impact on Taxpayers**

Jazyk vypracování:

čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika daňového systému České republiky se zaměřením na majetkové daně
 3. Charakteristika daňového systému Švýcarska se zaměřením na majetkové daně
 4. Praktická aplikace a komparace majetkových daní v České republice a ve Švýcarsku
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

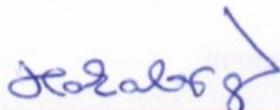
- TUOMALA, Matti. *Optimal Redistributive Taxation*. Oxford: Oxford University Press, 2016. 487 p. ISBN 978-0-19-875341-4.
- VANČUROVÁ, Alena a Hana ZÍDKOVÁ. *Daně v podnikání*. Praha: 1. VOX, 2019. 388 s. ISBN 978-80-87480-71-7.
- VYCHOPEŇ, Jiří. *Daň z příjmů 2019*. 15. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. 560 s. ISBN 978-80-7598-325-1.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Alžbeta Bieliková, PhD.**

Datum zadání: 22.11.2019

Datum odevzdání: 24.04.2020

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

doc. Ing. Lenka Kauerová, CSc.
proděkanka pro studium
na základě pověření k jednání č.j.
VSB/19/050319/9900 ze dne 24. 9. 2019

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně. Přílohu č. 1, danou mi k dispozici, jsem samostatně doplnil.

V Ostravě dne 5. 5. 2020

.....
Bc. Matěj Štěpán

Obsah

1	Úvod	4
2	Charakteristika daňového systému České republiky se zaměřením na majetkové daně	6
2.1	Funkce daní.....	7
2.2	Struktura daňové soustavy České republiky	8
2.3	Majetkové daně České republiky	9
2.3.1	Daň z nemovitých věcí.....	12
2.3.2	Správa daně z nemovitých věcí	22
2.3.3	Daň z nabytí nemovitých věcí	23
3	Charakteristika Švýcarského daňového systému se zaměřením na majetkové daně	28
3.1	Struktura daňové soustavy ve Švýcarsku	28
3.2	Kantonální daňová konkurence.....	32
3.3	Základní pilíře švýcarského daňového systému	34
3.4	Majetkové daně Švýcarska	36
3.4.1	Daň z nemovitých věcí.....	37
3.4.2	Daň z převodu nemovitosti.....	40
3.4.3	Daň dědická a darovací	44
4	Praktická aplikace a komparace majetkových daní v České republice a ve Švýcarsku.....	50
4.1	Komparace podílu majetkových daní na hrubém domácím produktu	50
4.2	Modelový příklad	52
4.3	Návrhy vylepšení majetkových daní v České republice	62
5	Závěr	64
	Seznam použité literatury	66
	Seznam zkratk	69
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Daně nejsou nikterak novodobým pojmem, vždyť byly známy už ve starém Řecku a Římě, ačkoliv v jiné podobě, než jak jsou známy v současnosti. Již se vznikem prvních států vznikly také potřeby hradit jejich výdaje, které před mnoha lety byly hlavně na obranu státu, veřejné stavby anebo na správu. Když už na úhradu těchto nákladů nestačily válečné kořisti, musely na řadu přijít právě daně, které zprvu byly v naturální podobě, poté byly vybírány nepravidelné dávky a až postupem času se vyformovaly do daní, jaké známe dnes. Již Benjamin Franklin uváděl, že: *„Na tomto světě není nic jistého mimo smrt a placení daní.“*

Pokud se jedná o daně majetkové, na které je tato diplomová práce zaměřena, jsou v daňových soustavách státu silně zakořeněny a jsou nepostradatelné. Jejich důležitost spočívá v tom, že na rozdíl od důchodových daní jsou stabilní, jelikož nejsou závislé na hospodářských cyklech ekonomik. Významné jsou hlavně ve vnitrostátní sféře a to tím, že se běžně ve světě používají jako hlavní zdroj místně generovaných příjmů. Daně obecně jsou mezi poplatníky velmi neoblíbené. Většina z nich za nimi vidí pouze snížení jejich bohatství, nebo se jim třeba nelíbí, jak je s vybranými daněmi nakládáno. Každá mince má ale dvě strany, a tak je tomu i u daní. Daně představují velmi podstatný základ pro fungování všech států, což znamená, že bez daní by zkrátka nemohly fungovat. Poplatníci, kteří jsou nespokojení s daňovým systémem v tuzemsku, mají možnost odejít žít do jiných zemí, které by pro ně z tohoto hlediska byly přívětivější. Na porovnání zatížení poplatníků majetkovými daněmi ve dvou zemích je zaměřena tato diplomová práce.

Komparace těchto daní byla provedena v České republice a ve Švýcarsku. Švýcarsko bylo zvoleno z důvodu své vyspělosti, zároveň je také často označováno jako evropský daňový ráj. Zajímavé je také sledovat, jak se liší daňový systém České republiky oproti systému státu, který není členem Evropské unie a není tak regulován harmonizacemi. Velkou zajímavostí Švýcarského daňového systému je pak to, že jsou zde daně vybírány na třech úrovních.

Diplomová práce je rozdělena na několik částí. První část je zaměřena na charakteristiku daňového systému České republiky se zaměřením na majetkové daně. V této části jsou objasněny pojmy týkající se daní obecně, představení českého daňového systému a jsou zde dopodrobna teoreticky rozebrány majetkové daně. Další část je

zaměřena na charakteristiku daňového systému Švýcarska se zaměřením na majetkové daně. Tato část nabízí přiblížení Švýcarského daňového systému a také je zde rozebrána kantonální daňová konkurence. Hlavní část této kapitoly je zaměřena na podrobné teoretické vysvětlení majetkových daní ve všech kantonech. Poslední část porovnává podíly majetkových daní na hrubém domácím produktu v obou zemích. V této části jsou také aplikovány zjištěné teoretické poznatky na modelovém příkladu, ve kterém byl použit smyšlený poplatník, na kterém proběhlo porovnání daňových zátěží. V tomto příkladu probíhá komparace zdanění majetku mezi Českou republikou a Švýcarskem.

Cílem této práce je zjištění dopadu majetkových daní na poplatníky a také porovnání, jestli je pro ně z tohoto pohledu výhodnější daňový systém České republiky anebo Švýcarska.

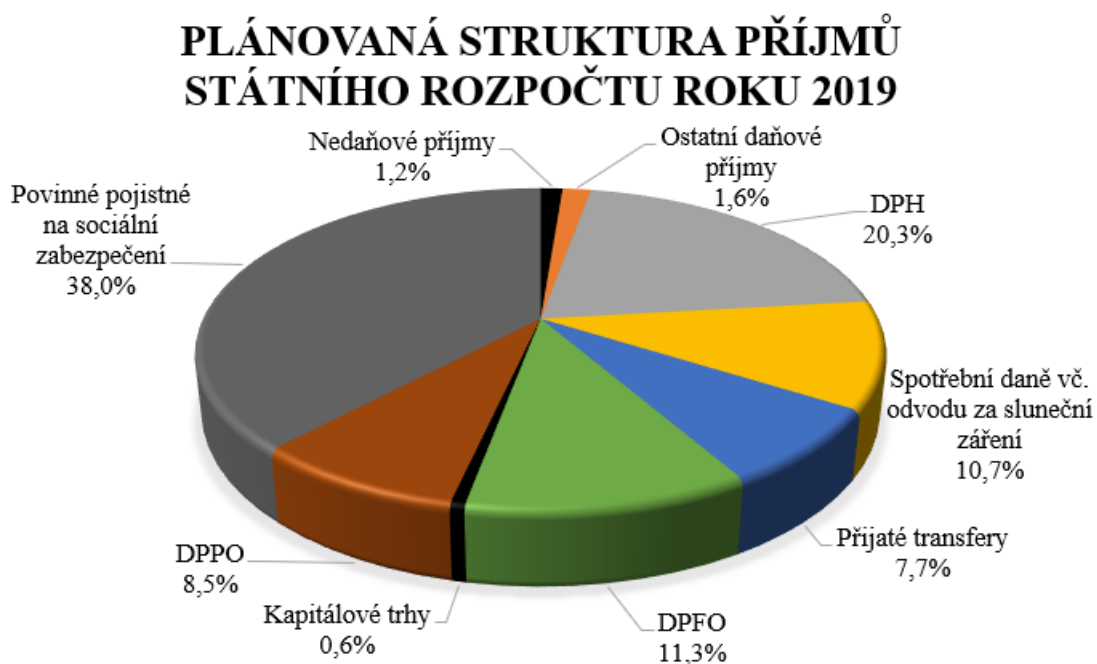
2 Charakteristika daňového systému České republiky se zaměřením na majetkové daně

Definice daní lze u různých autorů najít nespočet. V čem se ale většina z nich shoduje, je že definují daň jako platbu, jejíž výše je zákonem předem stanovena a je povinná. Daně mohou být vybírány buďto pravidelně, či jednorázově při uskutečnění jistých událostí. Mezi ty, které se odvádí pravidelně, můžeme zařadit daně z příjmů a mezi daně placené jednorázově daň z nabytí nemovitých věcí. Tato platba je neúčelová, nenávratná a neekvivalentní. Daň je považována za neúčelovou, protože poplatník netuší, jak se s jeho odvedenou částkou bude nakládat a na financování čeho bude použita. Nenávratnost daně spočívá v tom, že není možné již zaplacenou daň požadovat vrátit zpět, na tuto zaplacenou částku poplatník nemá nárok. Za neekvivalentnost pokládáme to, že poplatník nemůže požadovat čerpání z veřejného rozpočtu v hodnotě jeho platby. V praxi to poté může vypadat tak, že poplatník, který odvádí do veřejného rozpočtu nižší daň, z něho čerpá více než poplatník, který do něj odvádí částku vyšší.

V oblasti daní je vhodné seznámit se se základními pojmy, z důvodů lepší orientace v této problematice. Mezi tyto pojmy patří například pojmenování poplatníka a plátce daně, přičemž **poplatníkem** se rozumí osoba, které majetek či důchod je daní zatížen a **plátcem** je ten, kdo je povinen daň odvést do veřejného rozpočtu. Důležité je také vědět, že poplatník a plátce mohou být zároveň jednou a tou samou osobou. Setkat se můžeme i s pojmem **předmět daně**, což je veličina, ze které je daň odváděna. Může se jednat např. o majetek, důchod či spotřebu. **Základem daně** rozumíme předmět daně vyjádřený v měrných jednotkách, jakými jsou např. koruny, kusy nebo kila. Pod pojmem **daňová soustava** si můžeme představit výčet všech daní vybíraných v určitém státě v určitém čase. **Daňový systém** je pojmem širším, zahrnuje jak daňovou soustavu, tak i právní systém správy, vyměřování či výběru daní. (Šíroky 2015)

Daň je chápána jako transfer finančních prostředků ze soukromého do veřejného sektoru, jelikož právě soukromý sektor je daněmi zatížen a finance vybrané odsud putují do veřejných rozpočtů. Kromě daní, které jsou jejich největší částí, patří do základních příjmů veřejných rozpočtů také poplatky, půjčky a dary. Jen pro představu, na rok 2019 byly příjmy státního rozpočtu naplánovány na 1 465,3 mld. Kč. Jejich struktura je znázorněna v grafu č. 2.1.

Graf č. 2.1: Struktura příjmů státního rozpočtu roku 2019

Zdroj: Vlastní zpracování dle ministerstva financí ČR

Z grafu lze vidět, že největší složku příjmů státního rozpočtu tvoří povinné pojistné na sociální zabezpečení, které činí až 38 %, což znamená 556,4 mld. Kč. Když ovšem sečteme všechny daňové příjmy bez povinného pojistného, zjistíme, že tvoří přes 52 % všech příjmů, to znamená 768,9 mld. Kč. Je tedy zřetelné, jak velkou a důležitou částí státního rozpočtu daňové příjmy jsou.

2.1 Funkce daní

Daně mají v dnešní společnosti velmi důležité postavení. Na rozdíl od minulosti již nejsou daně vnímány pouze jako prostředek naplnění veřejného rozpočtu, ale přibýly jim další důležité funkce. Mezi ty hlavní patří:

- fiskální,
- alokační,
- redistribuční,
- stimulační,
- stabilizační.

I přes vývoj všech ostatních funkcí daní, zůstává tou hlavní funkcí fiskální. Znamená to, že daně mají schopnost naplnit státní rozpočet tak, aby z něj bylo možno financovat všechny potřebné výdaje. Alokační funkce daní spočívá v úmyslném investování státu do různých oblastí ekonomiky s vidinou naplnění cílů státu. Může se jednat např. o usměrnění preferencí spotřebitelů nebo poskytování daňových slev. Redistribuční funkce představuje funkci daní, které jsou výborným nástrojem ke zmírnění rozdílů v důchodech jednotlivých subjektů. Děje se tak skrze daně a transferové platby. Stimulační funkce daní umožňuje státu dosáhnout ekonomického růstu. Ten může vyhlásit množství daňových úlev za účelem přilákání co nejvíce zahraničních investorů. Mezi tyto úlevy se řadí zejména daňové prázdny. Na druhou stranu stimulační funkce spočívá také ve zvyšování daní na zdraví škodlivé produkty za účelem snížení jejich spotřeby. Této stimulaci se říká negativní. Poslední hlavní funkce daní je stabilizační. Skrze tuto funkci jsou státem regulovány cyklické výkyvy ekonomiky. Odčerpávání daní do rozpočtu v období konjunktury a tvoření rezerv na horší časy. V období stagnace zase naopak uvolňování těchto rezerv za účelem restartu ekonomiky. Mezi další funkce daní může patřit např. kontrolní nebo sociální funkce. Kontrolní funkce je uplatňovaná především u daně z přidané hodnoty. Sociální funkce slouží k přispívání financování sociálních a kulturních potřeb občanů prostřednictvím odčitatelných položek nebo slev na dani. (Šíroký, 2015)

2.2 Struktura daňové soustavy České republiky

Daně lze klasifikovat z mnoha různých hledisek. Jako nejzákladnější dělení je bráno třídění daní dle jejich dopadu. Podle toho, jak daně dopadají na důchod poplatníka se dělí na přímé a nepřímé. Přímé daně jsou poplatníkům vyměřovány adresně na základě jejich důchodu či majetku, přičemž jsou neprenosné. Patří zde daně důchodové a majetkové. Daně nepřímé bývají zahrnuty již v cenách statků či služeb, tzn. že zatížení jimi jsou poplatníci, kteří je spotřebovávají, ale odvedeny jsou plátcí. Tyto daně jsou přeneseny skrze zvýšení ceny. Mezi nepřímé daně řadíme daň z přidané hodnoty, spotřební a ekologické daně.

Přímé daně:

- důchodové
 - daň z příjmů fyzických osob,
 - daň z příjmů právnických osob.
- Majetkové
 - daň z nemovitých věcí,
 - daň z nabytí nemovitých věcí,
- daň z hazardních her.

Nepřímé daně:

- univerzální
 - daň z přidané hodnoty
- selektivní
 - daně spotřební
- daně k ochraně životního prostředí
 - daň ze zemního plynu,
 - daň z pevných paliv,
- daň z elektřiny,
- daň silniční.

2.3 Majetkové daně České republiky

Majetkové daně společně s důchodovými daněmi spadají pod přímé daně, pro které jak již bylo řečeno, je typické to, že jsou adresné a jsou vyměřovány poplatníkovi na základě jeho majetku. První zmínky o majetkových daních se datují už ve starověku, jedná se tedy o jedny z nejstarších typů daní vůbec. V dávnějších časech plnily hlavní roli příjmů panovníka nebo státního rozpočtu. Časem se ale z majetkových daní, které dříve bývaly pilíři příjmů státních rozpočtů, staly spíše doplňující daně, co se z hlediska výnosu z nich týče. V dnešní době se již s výší výnosů důchodových nebo spotřebních daní nedají srovnávat. I přes relativně nízký podíl na inkasech daňových příjmů do veřejných rozpočtů jsou majetkové daně nepostradatelnými v daňových soustavách států. Jedná se o to, že doplňují komplexnost daňových systémů tím, že bývají narozdíl od daní důchodových stálými, jelikož jejich výše je málo závislá na hospodářských cyklech ekonomik. Zjednodušeně se dá říct, že poskytují stabilní příjmy státního rozpočtu i

v časech, kdy hospodářský cyklus zažívá propad. V daňových teoriích bývá majetkovým daním přisuzovaná vlastnost zvaná jako **princip užitku**. Tento princip spočívá v tom, že v současných daňových soustavách lze majetkové daně považovat za cenu za veřejné statky, protože právě veřejné služby jako je např. vybudování infrastruktury nebo osvětlení, zvyšují hodnotu nemovitého majetku. (Kubátová, 2015)

Vývoj inkasa majetkových daní v České republice v letech 2014 až 2018 je znázorněn v následující tabulce č. 2.1.

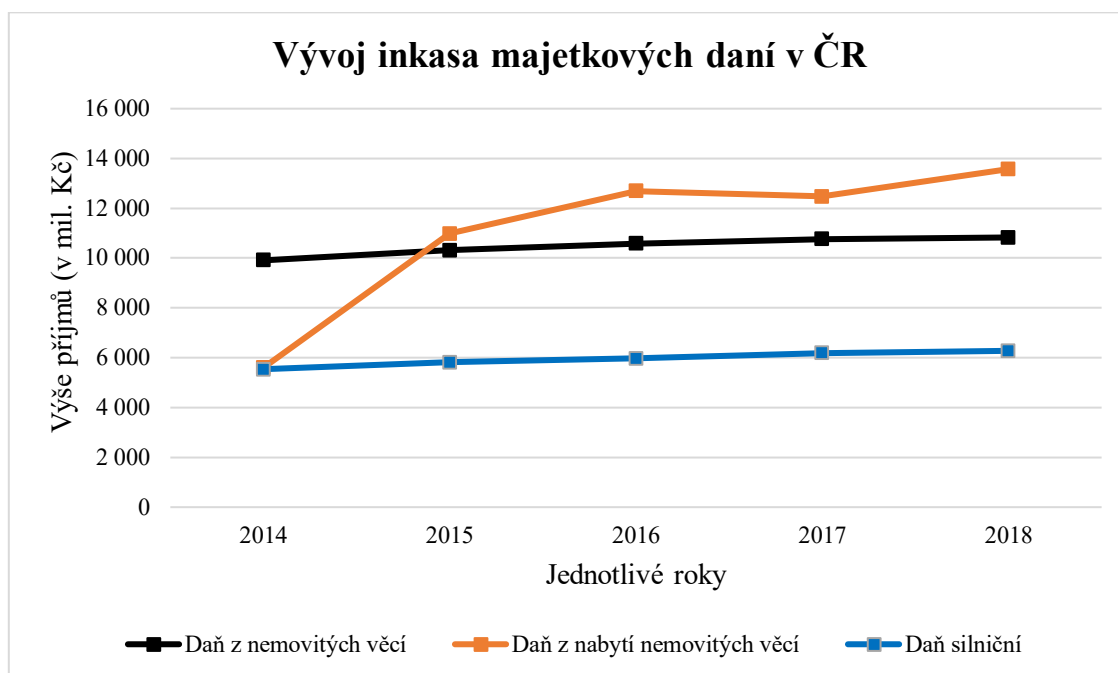
Tab. č. 2. 1.: Vývoj inkasa majetkových daní v ČR v letech 2014 až 2018 v mil. Kč

	2014	2015	2016	2017	2018
Daň z nem. věcí	9 990	10 313	10 582	10 758	10 829
Daň z nabytí nem. věcí	5 600	10 982	12 697	12 478	13 573
Daň silniční	5 539	5 814	5 970	6 191	6 276

Zdroj: Vlastní zpracování dle finanční správy

Z tabulky je patrné, že v posledním sledovaném roce měla největší podíl na inkasu majetkových daní daň z nabytí nemovitých věcí. Tato daň také, kromě roku 2017, měla stále stoupající tendenci. Dále lze z tabulky vyčíst stabilitu daně z nemovitých věcí a silniční daně, které mají navíc obě pozvolnou stoupající tendenci. Tento vývoj je graficky znázorněn v grafu č. 2. 2.

Graf č. 2.2: Vývoj inkasa majetkových daní v ČR v letech 2014 - 2018

Zdroj: Vlastní zpracování dle finanční správy

Z grafu lze vyčíst, že největší podíl na majetkových daních, až na rok 2014, zastává daň z nabytí nemovitých věcí. Inkaso této daně činilo v roce 2018 více než 13 500 mil. Kč. Viditelná je také stabilita majetkových daní, které za posledních pět let rostou velmi pomalým tempem. Prudký meziroční nárůst inkasa daně z nabytí nemovitých věcí mezi lety 2014 a 2015 je možné vysvětlit zavedením této daně právě v roce 2014. V roce 2014 byla tato daň zavedena namísto daně z převodu nemovitostí, která byla zrušena 31. prosince 2013. Ke stejnému datu byla zároveň zrušena daň dědická, jelikož se od tohoto data dědictví vnímá jako bezúplatné plnění a je osvobozeno od daně z příjmů. Z darů, které byly do roku 2014 zdaňovány darovací daní, se nově staly bezúplatné příjmy, které jsou zahrnovány v kategorii ostatních příjmů důchodových daní. Daň dědická, darovací a z převodu nemovitosti byly obecně známy pod pojmem trojdaň.

Procentní podíl majetkových daní na HDP můžeme vidět v tabulce č. 2. 2., která kromě vývoje v České republice v letech 2013 až 2017 znázorňuje i srovnání s vybranými zeměmi Evropské unie a Švýcarskem.

Tab. č. 2. 2.: Podíl majetkových daní na HDP

Země	Jednotlivé roky				
	2013	2014	2015	2016	2017
ČR	0,469 %	0,453 %	0,477 %	0,491 %	0,473 %
Maďarsko	1,285 %	1,281 %	1,276 %	1,106 %	1,071 %
Německo	0,924 %	0,959 %	1,019 %	1,058 %	1,025 %
Polsko	1,395 %	1,395 %	1,369 %	1,378 %	1,206 %
Slovensko	0,441 %	0,435 %	0,425 %	0,429 %	0,424 %
Švýcarsko	1,872 %	1,921 %	1,995 %	2,038 %	2,150 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle OECD

Z tabulky je jasné viditelné, jak nízký podíl tvoří majetkové daně na HDP ve všech vybraných státech. V České republice a na Slovensku tento podíl dokonce nedosahuje ani půl procenta, což jsou jedny z nejnižších ze všech zemí OECD. V roce 2017 nejvyšší podíl majetkových daní na HDP zaznamenala Francie, a to přes 4,3 %. Zároveň je z tabulky zřetelné to, jak jsou podíly majetkových daní na HDP stabilní a mění se opravdu velmi málo. Ve Švýcarsku a v Německu mají podíly stoupající tendenci.

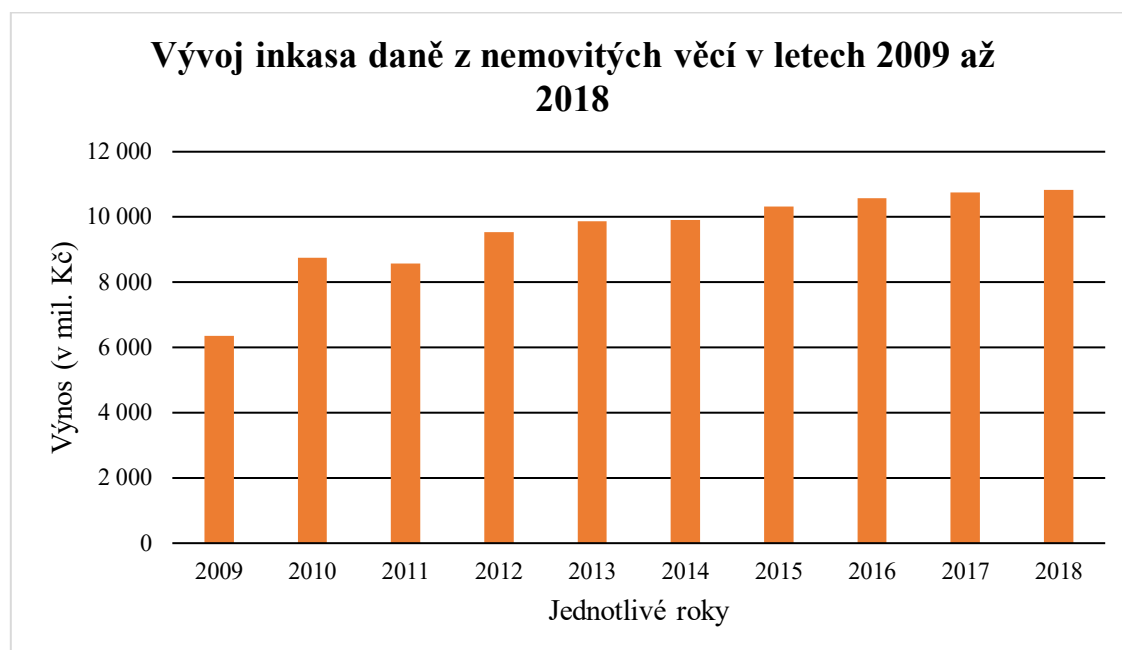
2.3.1 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí je tvořena ze dvou daní. Jedná se o daně ze staveb a daně z pozemků. Tyto daně se počítají každá zvlášť, jelikož jejich výpočet je rozdílný a také proto, že poplatník daně z pozemků a poplatník daně ze staveb nemusí být jedna osoba. V daňovém přiznání se však uvádí celková částka součtu obou daní. Správou daní z nemovitých věcí jsou státem pověřeny finanční úřady, ale 100 % výnosů z této daně připadá obcím, do kterých dle katastru nemovité věci spadají. Daň z nemovitých věcí je tedy velmi důležitou pro hospodaření obcí, které určitým způsobem mají možnost ovlivňovat konstrukci této daně. Výhodou této daně je to, že vlastník nemovitosti daň zaplatí obci, pod kterou nemovitost spadá a zároveň vidí její využití. I přesto tato daň patří mezi ty méně oblíbené. Může to být z důvodů, že nepřímé daně jsou pro poplatníky skryty v cenách statků a služeb, důchodové daně jsou pro většinu z nich odváděny zaměstnavateli, ale u daně z nemovitosti jsou poplatníci povinni podat daňové přiznání. Další důvod může být i ten, že i když ve většině případů se nejedná o velké sumy, tak se

tato daň platí celá najednou, přičemž ostatní daně bývají rozloženy na více částí. (Kubátová, 2015)

Vývoj inkasa daně z nemovitých věcí v České republice mezi lety 2009 až 2018 znázorňuje graf č. 2.3.

Graf č. 2.3: Vývoj inkasa daně z nemovitých věcí v ČR v letech 2009 - 2018

Zdroj: Vlastní zpracování dle finanční správy

Z grafu je zřetelné, že až na skokový nárůst v roce 2010 jsou výnosy daně z nemovitých věcí vcelku stabilní s mírným rostoucím trendem. Nárůst v roce 2010 byl způsoben zvýšením sazeb daně ze staveb, které v některých případech bylo skoro dvojnásobné. Poslední známý výnos daně z nemovitých věcí v České republice v roce 2018 činil 10 829 mil. Kč.

2.3.1.1 Daň z pozemků

Předmět daně

Předmětem daně z pozemků jsou, jak již název napovídá, právě pozemky. Jedná se o pozemky, které jsou na území České republiky a jsou také zapsány v katastru

nemovitostí. Důležitou roli u daně z pozemků hraje také klasifikace pozemků. Základní rozdělení pozemků je znázorněno na obrázku č. 2.1.

Obr. č. 2.1: Základní druhy pozemků

Zdroj: Vlastní zpracování dle Vančurová, Láchová (2018, s. 363)

Do předmětu daně z pozemků nespádají např. vodní plochy kromě těch s intenzivním a průmyslovým chovem ryb, pozemky určené na obranu státu, ochranné lesy a lesy zvláštního určení, pozemky zastavěné zdanitelnými stavbami v rozsahu zastavěné plochy staveb. Všechny pozemky vyňaté z předmětu daně z pozemků jsou k nalezení v § 2 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

Poplatníci daně

Ve většině případů je poplatníkem daně z pozemků vlastník pozemku. U pozemku pronajatého a propachtovaného je poplatníkem vždy nájemce nebo pachtýř, je-li majetek evidován v katastru nemovitostí zjednodušeným způsobem. Pokud jde o pozemek vlastněný Českou republikou je poplatníkem organizační složka státu, státní příspěvková organizace, státní fond, státní podnik nebo jiná státní organizace, která je příslušná hospodařit s majetkem státu. Pokud je pozemek České republiky vypůjčen právnické osobě, je poplatníkem právě ona. Jedná-li se o pozemek vlastněný svěřeneckými a podílovými fondy nebo fondy obhospodařovanými penzijními společnostmi, jsou poplatníky daně z pozemků právě tyto fondy. V případech pozemků zatížených právem stavby je poplatníkem stavebník. Pokud vlastník pozemku není znám, tak se poplatníkem

stává uživatel tohoto pozemku. Za pozemek ve spoluvlastnictví jsou poplatníci povinni zaplatit daň ve stejné výši, jedná se o tzv. solidární povinnost. Nejobvyklejší u tohoto případu bývá řešení, kde si vlastníci zvolí jediného zmocněnce, který podá jedno daňové přiznání za všechny. (Marková, 2019)

Osvobození od daně

Seznam všech pozemků osvobozených od daně je uveden v § 4 zákona o dani z nemovitých věcí, který je poměrně rozsáhlý. Vančurová s Láchovou (2018) vidí jako hlavní důvody pro osvobození pozemků od daně z nemovitých věcí:

- veřejně prospěšné využití,
- veřejná dopravní infrastruktura,
- ochrana životního prostředí,
- vlastnictví určitého typu subjektu,
- rozhodnutí obce: zemědělské pozemky, investiční podmínky.

Jak již bylo řečeno, obce mají možnost ovlivňovat konstrukci majetkových daní, a to i v případě osvobození od daně z pozemků. Obce mohou obecně závaznou vyhláškou osvobodit od daně zemědělské pozemky kromě zahrad, hospodářských lesů a rybníků. Aby byly tyto pozemky osvobozeny, je nutno podat daňové přiznání, ve kterém poplatník tohle právo uplatní. Další pravomocí obcí je, že mohou osvobodit od daně z pozemků ty pozemky, které se nachází ve vládou schválené průmyslové zóně, která je spojená s vizí investiční pobídky, a to na nejdéle 5 let. (Vančurová, Láchová, 2018)

Základ daně

Základ daně z pozemků je řešen v § 5 ZDzNV. Pro určení základu daně je důležité vědět, o jaký druh pozemku se jedná. Typ pozemku je určen dle stavu k 1. lednu určitého roku, případné změny se berou v potaz až v dalším zdaňovacím období. Základ daně z pozemků může být vyjádřen v m² nebo hodnotově.

Hodnotové vyjádření základu daně je užito u zemědělské půdy, a to ve dvou skupinách rozdílně:

- u orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů činí základ daně cena půdy, která je vyjádřena součinem skutečné výměry pozemku v m² a průměrné ceny půdy stanovené na 1 m² stanovené ve vyhlášce daného katastrálního území,
- u hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb činí základ daně cena dle platných cenových předpisů k 1. lednu zdaňovacího období nebo lze základ daně zjistit také vynásobením skutečné výměry pozemku v m² částkou 3,80 Kč.

Skutečná výměra pozemku v m² zjištěná k 1. lednu daného roku se používá jako základ daně u ostatních pozemků. (Marková, 2019)

Sazba daně

Sazba daně z pozemků je řešena v § 6 ZDzNV. Tato sazba je rozdílná pro různé typy pozemků. Sazba daně může být relativní anebo pevná, přičemž záleží o jaký pozemek se jedná. U orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad a ovocných sadů je sazba daně stanovena na 0,75 %. U pozemků typu trvalých travních porostů, hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb je sazba daně nižší, a to ve výši 0,25 %. Sazba u těchto typů pozemků se liší, jelikož je předpokladem, že rozlišné druhy půdy odpovídají také rozlišným výnosům z nich. Pevně stanovená sazba daně se uplatňuje u všech ostatních pozemků opět v rozlišných výších, podle jejich druhu. Tato sazba daně se určuje na 1 m², a u konkrétních druhů pozemků činí:

- u zpevněných ploch pozemků užívaných k podnikání nebo v souvislosti s ním sloužících pro
 - zemědělskou prvovýrobu, lesní a vodní hospodářství 1 Kč,
 - průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku, ostatní zemědělskou výrobu a ostatní druhy podnikání 5 Kč,
- stavebních pozemků 2 Kč,
- ostatních ploch 0,2 Kč,
- zastavěných ploch a nádvoří 0,2 Kč.

(Marková 2019)

U stavebních pozemků je sazba 2 Kč dále násobena koeficientem, který je určen příslušné obci dle počtu obyvatel při posledním sčítání lidu. Obce dále mohou tyto koeficienty, které nabývají hodnot od 1 do 4,5, zvýšit v různých částech obce o jednu kategorii a snížit dokonce o tři. Vymezení kategorií koeficientu dle počtu obyvatel znázorňuje tabulka 2.3.

Tab. č. 2.3: Rozdělení koeficientů dle počtu obyvatel obce

počet obyvatel obce	koeficient	rozmezí podle vyhlášky obce
< 1 000	1,0	1 – 1,4
1 001 – 6 000	1,4	1 – 1,6
6001 – 10 000	1,6	1 – 2,0
10 001 – 25 000	2,0	1 – 2,5
25 001 – 50 000	2,5	1,4 – 3,5
> 50 001, statutární města a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Poděbradech, Mariánských Lázních	3,5	1,6 – 4,5
v Praze	4,5	2 – 5

Zdroj: Vlastní zpracování dle Markové (2019)

Pokud se zdanitelná stavba stane předmětem daně ze staveb a jednotek, tak stavební pozemek přestává být předmětem daně z pozemků, přičemž se vždy bere v potaz stav k 1. lednu daného zdaňovacího období. Stane se tak i v případě propadnutí platnosti stavebního povolení.

2.3.1.2 Daň ze staveb a jednotek

Předmět daně

Do předmětu daně ze staveb a jednotek jsou zahrnuty zaprvé zdanitelné stavby, které jsou dokončeny či užívány a jsou dle regulí katastrálního zákona. Do předmětu daně

ze staveb a jednotek patří také zdanitelné jednotky, které jako budovy musí být dokončené či v užívání. Jak pro stavby, tak pro jednotky je podmínkou to, že se musí nacházet na území České republiky.

Mezi zdanitelné jednotky řadíme:

- byt, který je prostorově oddělen od domu a s ním i podíl na společných částech domu, pokud je poplatníkem vlastněn i pozemek, tak i podíl na tomto pozemku,
- nebytový prostor, který je prostorově oddělen od domu a s ním i podíl na společných částech domu, pokud je poplatníkem vlastněn i pozemek, tak i podíl na tomto pozemku,
- tak i soubor bytů či nebytových prostor, a s ním i podíl na společných částech nemovitosti, pokud je poplatníkem vlastněn i pozemek, tak i podíl na tomto pozemku. (Vančurová, Láchová, 2018)

Vyňaté z předmětu daně ze staveb a jednotek jsou budovy s jednotkami, které jsou samostatným předmětem daně. Důvodem vynětí je dodržování pravidla, které tvrdí, že každá nemovitá věc podléhá dani jen jednou. Upřednostněno je zdanění jednotek, které jsou samostatným předmětem daně než zdanění celé budovy.

Nejdůležitějším faktorem při určování předmětu daně ze staveb a jednotek je určení toho, v čem tkví jejich převažující použití. Členění dle účelu zdanitelných staveb a jednotek znázorňuje obrázek č. 2.2.

Obr. č. 2.2: Členění staveb a jednotek dle jejich použití

Zdroj: Vlastní zpracování dle Vančurová, Láchová (2018, s. 364)

Poplatníci daně

Poplatník daně se stanovuje dle toho, v jakém vlastnictví stavba nebo jednotka je. U stavby či jednotky pronajaté a propachtované je poplatníkem vždy nájemce nebo pachtýř, a to jen v případě, pokud stavba či jednotka nezahrnuje pouze sklep nebo komoru. Pokud jde o zdanitelnou stavbu nebo jednotku vlastněnou Českou republikou je poplatníkem organizační složka státu, státní příspěvková organizace, státní fond, státní podnik nebo jiná státní organizace, která je příslušná hospodařit s majetkem státu. Pokud je zdanitelná stavba nebo jednotka České republiky vypůjčená právnické osobě, je poplatníkem právě ona. Jedná-li se o zdanitelnou stavbu nebo jednotku vlastněnou svěřeneckými a podílovými fondy nebo fondy obhospodařovanými penzijními společnostmi, jsou poplatníky daně z pozemků právě tyto fondy. (Běhounek, 2019)

Osvobození od daně

Stejně jako u daně z pozemků jsou i zde některé stavby a jednotky osvobozeny od daně. Osvobození od daně ze staveb a pozemků vymezuje rozsáhlý § 9 ZDzNV, ve kterém se nachází např.:

- vodohospodářská díla, včetně úpraven vody,
- zařízení sociálních služeb,
- církevní stavby a jednotky,
- školy a školská zařízení,
- stavby a jednotky ve vlastnictví veřejných vysokých škol,
- knihovny,
- stavby veřejných dopravních cest včetně nádraží a letišť.

Jak již bylo uvedeno u osvobození daně z pozemků, obce mají možnost osvobodit od daně určité druhy nemovitých věcí. V případě daně ze staveb a jednotek mohou obce závaznou vyhláškou rozhodnout o osvobození od daně zdanitelných staveb a jednotek nacházejících se ve vládou schválené průmyslové zóně, která je spojená s vizí investiční pobídky, a to na nejdéle 5 let. Stejně tak mohou od daně osvobodit zdanitelné stavby a jednotky, které utrpěly újmu v souvislosti s živelnou pohromou, a to také na nejdéle 5 let. (Vančurová, Láchová, 2018)

Základ daně

Základem daně u zdanitelné stavby se rozumí výměra zastavěné plochy v m² známá k 1. lednu daného zdaňovacího období. Zastavěná plocha, pro účely daně z nemovitých věcí, znamená nadzemní část zdanitelné stavby.

U zdanitelné jednotky se rozumí základem daně upravená podlahová plocha. Tento pojem prakticky značí výměru podlahové plochy zdanitelné jednotky v m², známou k 1. lednu daného zdaňovacího období, vynásobenou koeficientem 1,22 nebo 1,20. Koeficient 1,22 se používá u zdanitelné jednotky, která je v budově bytového domu a její součástí je podíl na pozemku nebo je vlastníkem této jednotky spoluvlastněn jiný pozemek, který je užíván společně s touto jednotkou. Koeficient 1,20 je použit v ostatních případech. (Běhounek 2019)

Sazba daně

Problematika sazby daně ze staveb a jednotek je řešena v § 11 ZDzNV. Pro určení sazby daně je důležité stanovit o jakou stavbu či jednotku se dle účelu převažujícího využití jedná, jelikož se sazby daně liší. Tohle rozdělení je znázorněno v obrázku č. 2.3.

Obr. č. 2.3: Rozdělení sazby daně ze staveb a jednotek

Zdroj: Vlastní zpracování dle Vančurová, Láchová (2018, s. 378)

Jednotlivé sazby daně následně činí:

- u obytných domů 2 Kč za 1 m² zastavěné plochy a ostatní budovy, které tvoří příslušenství k budově obytného domu 2 Kč za 1 m² přesahujících 16 m² zastavěné plochy,
- u budov sloužících k rodinným rekreacím 6 Kč za 1 m² zastavěné plochy a u budov sloužících jako doplněk, kromě garáží, 2 Kč za 1 m² zastavěné plochy,
- u garáží vystavených odděleně od budov obytných domů 8 Kč za 1 m² zastavěné plochy,
- u ostatních zdanitelných staveb 6 Kč za 1 m² zastavěné plochy,
- u ostatních zdanitelných jednotek 2 Kč za 1 m² upravené podlahové plochy,
- u zdanitelných staveb a jednotek, u kterých je převažující účel využití podnikání:
 - zemědělská prvovýroba, lesní a vodní hospodářství 2 Kč za 1 m² zastavěné plochy,
 - ostatní druhy podnikání jako např. energetika, průmysl, stavebnictví 10 Kč za 1 m² zastavěné plochy. (Běhounek 2019)

Mezi stavby a jednotky používané pro podnikání řadíme pouze stavby nebo jednotky, které jsou skutečně pro podnikatelskou činnost používány nebo které jsou částí obchodního majetku dle zákona o daních z příjmů. Sazby u staveb a jednotek používaných pro podnikání se liší podle druhu provozované činnosti. Jestliže je jedna stavba či jednotka používaná pro více druhů podnikání, tak se použije sazba pro činnost, která je majoritní, co se využití podlahové plochy týče. Pokud mají různé obory podnikání stejné využití podlahové plochy, tak se používá sazba, která je vyšší.

Důležitým bodem je fakt, že uvedené základní sazby se zvyšují o 0,75 Kč za každé další nadzemní podlaží, které přesahuje dvě třetiny zastavěné plochy. Jedná-li se o stavbu pro podnikání, tak se o stejnou sumu zvyšuje sazba daně za každé nadzemní podlaží, které přesahuje jednu třetinu zastavěné plochy.

Stejně tak jako u stavebních pozemků jsou upravené sazby u budov obytných domů, jejich příslušenství a u jednotek používaných pro bydlení násobeny koeficienty dle velikostí obcí. Tyto koeficienty jsou shodné s těmi uvedenými v tabulce 2.2. a i zde mají obce možnost je přizpůsobovat pro jednotlivé části obce tak, že je mohou zvýšit o jednu nebo snížit o jednu až tři kategorie.

Stavby nacházející se v národním parku nebo zóně I. chráněné krajinné oblasti a jsou určeny k rekreaci jsou navíc zatíženy koeficientem 2, který je určen k tomu, aby zohlednil atraktivní umístění těchto staveb. Dále se také zvyšují daně o 2 Kč při využití nebytových prostor v obytném domě pro podnikání, a to za každý m². Zvýšení není aplikováno pouze tehdy, když se jedná o zemědělskou prvovýrobu nebo o činnosti, na které je vztaženo osvobození od daně ze staveb.

Další pravomocí, kterou obce oplývají, je ta, že mohou obecně závaznou vyhláškou rozhodnout o uplatnění místního koeficientu, který může nabývat hodnot 2, 3, 4, nebo 5. Postup výpočtu bude rozebrán v praktické části práce, ale stejně je důležité si říct, jak se při užití místního koeficientu postupuje. Místním koeficientem je násobena vypočtená daň za všechny nemovité věci, pozemky i stavby a jednotky na katastru obce vyjma zemědělských pozemků. (Vančurová, Láchová, 2018)

2.3.2 Správa daně z nemovitých věcí

Jak pro daň z pozemků, tak i pro daň ze staveb a jednotek je **zdaňovacím obdobím** kalendářní rok. Za rozhodný stav se pokládá vždy ten k 1. lednu daného roku a ke změnám skutečností, které vzniknou v průběhu zdaňovacího období, se nepřihlíží.

Daňové přiznání k dani z nemovitých věcí má poplatník povinnost podat příslušnému správci daně do 31. ledna příslušného zdaňovacího období, to ale pouze v situacích vznikla-li mu nově povinnost platit daň nebo došlo-li ke změně v okolnostech rozhodných pro vyměření daně. Jestliže dojde ke vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí anebo k nabytí nemovité věci dědictvím, tak se nemovitá věc nabývá dnem vkladu do katastru, ale se zpětnou účinností ke dni návrhu anebo ke dni úmrtí zůstavitele. V případech, ve kterých dojde ke změně výše daně působením změny sazeb, změnou místní příslušnosti, zánikem osvobození, změnou koeficientů, nebo změnou ceny zemědělské půdy, se daňové přiznání nepodává a částka daně je poplatníkovi oznámena správcem daně pomocí platebního výměru. Jak již bylo uvedeno výše, tak pokud se jedná

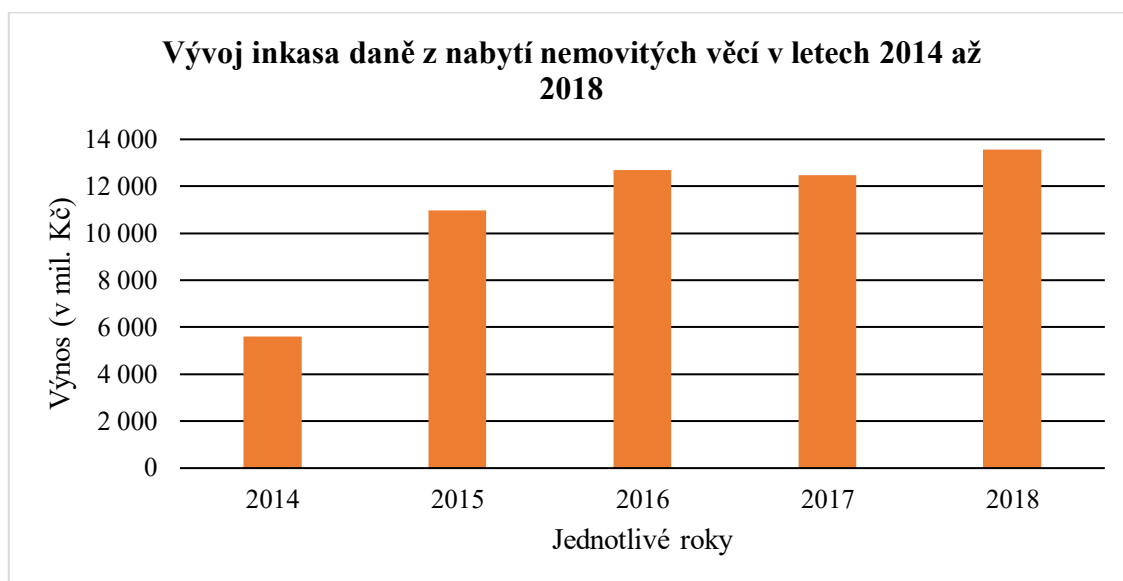
o nemovitou věc ve společném vlastnictví, tak podává daňové přiznání pouze jeden ze spoluvlastníků za celou nemovitost. Ten, kdo daňové přiznání podává, je pokládán za společného zmocněnce. Při podání daňového přiznání společným zmocněncem samozřejmě vzniká povinnost zaplatit daň pro všechny ostatní spoluvlastníky nemovité věci. Za pozdní podání daňového přiznání do pěti pracovních dní se sankce promíjí, poté naskakuje penále za každý den ve výši 0,05 % daně. Pokud celková výše penále nedosáhne 200 Kč, tak se promíjí a pokud poplatník neodevzdá daňové přiznání ani po výzvě, tak se vystavuje hrozbě pokuty v minimální výši 500 Kč.

Splátky daně se liší dle výše vypočtené daně. Daň jejíž výše je do 5 000 Kč je splatná najednou do 31. března daného zdaňovacího období. Pokud se jedná o částku vyšší, tak se daň rozdělí do dvou stejných splátek, které jsou splatné do 31. května a 30. listopadu. Jedná-li se o poplatníky provozující zemědělskou výrobu, tak je daň splatná do 31. srpna a 30. listopadu. Podmínka pro vyměření a zaplacení daně je ta, že výsledná daň musí být vyšší než 30 Kč. Pokud tedy výsledná daň z nemovitých věcí poplatníka u jednoho správce daně je menší než 30 Kč, nevzniká povinnost daň vyměřit ani zaplatit. U pozemků nebo jednotek, které jsou ve spoluvlastnictví a každý ze spoluvlastníků přiznává daň samostatně, je minimální daň 50 Kč. (Vančurová, Láchová, 2018)

2.3.3 Daň z nabytí nemovitých věcí

Daň z nabytí nemovitých věcí je druhou z majetkových daní České republiky. Od daně z nemovitých věcí se liší tím, že je jednorázová a je spojena s úplatným nabytím nemovitých věcí na tuzemském území. Tato daň vstoupila do české daňové soustavy až 1. ledna 2014, kdy nahradila daň z převodu nemovitých věcí. Graf č. 2. 4. znázorňuje vývoj inkasa daně z nabytí nemovitých věcí v České republice, a to v letech 2014 až 2018.

Graf č. 2. 4.: Vývoj inkasa daně z nemovitých věcí v ČR v letech 2014 až 2018

Zdroj: Vlastní zpracování dle finanční správy

Jelikož se jedná o tak mladou daň, můžeme v grafu vidět hodnoty pouze pěti let. Až na skokový vzrůst mezi lety 2014 a 2015, který byl způsoben tím, že v roce 2014 byla tato daň teprve zavedena, můžeme vidět, že jsou výnosy z této daně poměrně stabilní. Poslední známá výše inkasa daně z nabytí nemovitých věcí v roce 2018 dosáhla hodnoty 13 573 mil. Kč.

Předmět daně

Do předmětu daně z nabytí nemovitých věcí jsou zahrnuty úplatné nabytí vlastnických práv k nemovitým věcem, které jsou:

- pozemky, stavby, jednotky a práva stavby na pozemku na území České republiky,
- stavby, které se stanou součástí pozemku,
- nemovité věci vyčleněné nebo nabyté do svěřeneckého fondu.

Úplatou se chápe peněžní suma nebo hodnota nepeněžního plnění, které jsou nebo mají být poskytnuty za přijaté plnění. Pokud se jedná o nabytí nemovitých věcí směnou, je každé nabytí nemovité věci chápáno samostatným předmětem daně. Nabytí vlastnických práv přeměnami právnických osob kromě převodu na jmění společníka,

náhrady za vyvlastnění a v souvislosti s prováděním pozemkových úprav není předmětem daně z nabytí nemovitých věcí. (Běhounek, 2019)

Osvobození od daně

Od daně z nabytí nemovitých věcí jsou osvobozena např:

- nabytí vlastnického práva k nemovité věci členskými státy EU,
 - nabytí vlastnického práva k nemovité věci jinými státy, je-li zaručena vzájemnost,
 - některá první úplatná nabytí dokončených nebo užívaných novostaveb rodinných domů nebo jednotek v bytových domech,
 - nabytí vlastnického práva k jednotce, která zahrnuje družstevní byt nebo nebytový prostor ve formě garáže, sklepa nebo komory a je v nájmu fyzické osoby,
 - nabytí vlastnického práva uživatelem na základě finančního leasingu.
- (Vančurová, Láchová, 2018)

Poplatník daně

Poplatníkem daně z nabytí nemovitých věcí je chápán vždy nabyvatel vlastnického práva k nemovité věci. To platí od 1. listopadu 2016, kdy vešel v účinnost zákon č. 254/2016 Sb., který změnil zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb. V případě převodu majetku ze společného jmění manželů jsou oba manželé pokládáni za poplatníky společně a bez rozdílu a jsou povinni podat jedno daňové přiznání. Jedná-li se o podílové spoluvlastnictví jsou poplatníci všichni spoluvlastníci samostatně, a to dle velikosti svého podílu na nemovitosti. U nabytí vlastnického práva do podílového fondu jsou jedinými poplatníky daně příslušné fondy. (Běhounek 2019)

Základ daně

Základem daně z nabytí nemovitých věcí je tzv. nabývací hodnota, která je snížena o uznatelný výdaj. Důležité je vymezit si nabývací hodnotu, která je:

- cena sjednaná mezi převodcem a nabyvatelem, pokud je vyšší nebo rovna srovnávací daňové hodnotě nebo pokud tak stanoví zákonné opatření senátu,
- srovnávací daňová hodnota, pokud je vyšší než sjednaná cena,
- zjištěná cena, pokud není nabývací hodnotou cena sjednaná ani srovnávací daňová hodnota, nebo pokud tak stanoví zákonné opatření senátu,
- zvláštní cena, v případech dražeb, insolvenčních řízení apod., pokud lze zjistit tak výlučně tato cena.

Srovnávací daňová hodnota je zavedena hlavně z důvodu omezení daňových úniků, proto se často používá tak, že je porovnána s cenou sjednanou. Srovnávací daňová hodnota je rovna 75 % směrné hodnoty stanovené správcem daně nebo ceny zjištěné znalcem ve znaleckém posudku. Směrná hodnota vychází z cen obdobných druhů nemovitostí v dané lokalitě a době, přičemž je zohledněn hlavně stav, stáří a poloha dané nemovitosti. Je užita především v případech převodů rodinných domů, garáží, rekreačních objektů a pozemků, na kterých jsou tyto stavby umístěny. Při zjištění srovnávací daňové hodnotě je tato hodnota porovnána s cenou sjednanou a za základ daně je pokládána vždy vyšší hodnota. V případech nabytí nemovité věci skrz finanční leasing, zajišťovacího práva nebo při nabytí vlastnického práva k obchodnímu závodu, jehož je tato nemovitá věc součástí, je vždy základem daně cena zjištěná bez porovnání se srovnávací daňovou hodnotou. Nabývací hodnota je stanovena ke dni, kdy nastala skutečnost, která je předmětem daně z nabytí nemovitých věcí. Základem daně je chápán rozdíl mezi nabývací hodnotou a uznatelným výdajem, který je v tomto případě hlavně náklad na znalecký posudek. (Vančurová, Láchová, 2018)

Sazba daně

Sazba daně z nabytí nemovitých věcí činí 4 % ze základu daně. Tato sazba je jednotná a lineární. Výsledná daň je dosažena součinem základu daně, který je zaokrouhlen na celé stokoruny nahoru, a právě sazby daně. (Běhounek 2019)

Správa daně

Daňové přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí má poplatník povinnost podat do konce třetího kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl uskutečněn vklad vlastnického práva k nemovité věci, práva stavby, nebo správy svěřeneckého fondu. Takové daňové přiznání je poplatníkem podáno u správce daně, v jehož kompetenci se nemovitá věc nachází. Spolu s daňovým přiznáním poplatník podává povinné přílohy, které dokládají nabytí nemovité věci jako jsou např. kopie kupní smlouvy, rozhodnutí soudu, znalecký posudek o ceně sjednané atd. U **placení daně** hraje důležitou roli to, jaká je užitá srovnávací daňová hodnota. Je na poplatníkovi, zda společně s daňovým přiznáním dodá cenu určenou znaleckým posudkem, nebo v daňovém přiznání uvede údaje podle kterých lze stanovit směrnou hodnotu. Pokud bude užitá cena zjištěná pro srovnávací daňové hodnoty, tak je daň stanovena v daňovém přiznání splatná v termínu podání daňového přiznání. V případě, kdy bude aplikována směrná hodnota, je poplatník povinen zaplatit zálohu na daň ve výši 4 % ceny sjednané společně s podáním daňového přiznání. Posléze je správcem daně zjištěna směrná hodnota, která slouží pro následné zjišťování, zda cena sjednaná dosahuje 75 % směrné hodnoty. Jestliže je tento test pozitivní, což znamená, že je cena sjednaná v dostatečné výši, pak je zaplacením zálohy daň splacená. Pokud ne, je správcem daně platebním výměrem stanovena daň a rozdíl této daně a zaplacené zálohy, který je splatný do 30 dnů ode dne jeho doručení. V případech, kdy je vypočtená daň či záloha nižší než 200 Kč, poplatník podává pouze daňové přiznání, ale daň ani záloha samotná se neplatí. (Vančurová, Láchová, 2018)

3 Charakteristika Švýcarského daňového systému se zaměřením na majetkové daně

Tato kapitola je zaměřena na nynější uspořádání daňového systému Švýcarské konfederace. Pojednává o rozdílech v daňových soustavách České republiky a Švýcarska, rozdílech ve zdaňování majetku, vývoji majetkových daní ve Švýcarsku a znázorňuje také jaký dopad měly na poplatníky.

3.1 Struktura daňové soustavy ve Švýcarsku

Švýcarsko je proslulé svou vysokou životní úrovní, neutralitou, vyzrálým politickým, bankovním a ekonomickým systémem a jednoznačně jej lze zařadit do nejvyspělejších zemí světa. To potvrzují i výsledky indexu lidského rozvoje, vydávaných organizací OSN, ve kterém se Švýcarsko v roce 2018 umístilo na druhé pozici, hned za Norskem. Důkazem o vysoké úrovni ekonomiky je to, že Švýcarsko se v žebříčku HDP řadí na celosvětové 19. místo a pokud jde o HDP v přepočtu na obyvatele, je umístěno dokonce na 4. pozici. Švýcarský státní dluh je v porovnání s dluhy ostatních zemí nízký. Země navzdory finanční a hospodářské krizi dokázala v posledním desetiletí dluh snížit. Hlavní roli v tom hrála tzv. dluhová brzda, která je definovaná jako nástroj, který nutí politiky v dobrých časech držet si střízlivou hlavu. Švýcarsko na základě referenda není členem Evropské unie, patří ale společně s Islandem, Lichtenštejnskem a Norskem do organizace EFTA, díky které Švýcarsko, známé též pod pojmem „země helvétského kříže“, bylo do roku 1848 sdružením několika suverénních států neboli kantonů a tyto kantony byly právně a ekonomicky nezávislé. Mohly se samy rozhodovat, zda a jaké daně vyberou a jak s nimi budou nakládat. V roce 1848 ale byla ve Švýcarsku vytvořena ústava a Švýcarsko se stalo federálním státem. Zásadní změnu prodělala také oblast daní. Ústava nově stanovovala, že clo mohla udělit pouze federální vláda a jelikož právě cla byla velkým zdrojem příjmů kantonů před rokem 1848, musely kantony hledat zdroje nové. V dnešní podobě chápeme Švýcarsko jako federální stát, kde federalismus tkví v tom, že jsou kantony autonomní a mají právo rozhodovat samy v mnoha oblastech. Aktuálně je Švýcarsko tvořeno 26 kantony a polokantony, které zahrnují přibližně 2 200 obcí. Obce stejně jako kantony mají své pravomoci, i když dnes už omezené v důsledku delegované svrchovanosti. Delegovanou svrchovaností je rozuměno to, že obce mají pravomoci omezené oprávněním kantonu, do kterého spadají a kantony jsou zase omezeny federální

ústavou, viz článek 172. Velikost a umístění všech kantonů a polokantonů je znázorněno v obrázku č. 3. 1.

Obrázek č. 3.1.: Administrativní rozdělení Švýcarska

Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0v%C3%BDcarsko>

Švýcarská daňová soustava je bezpochyby pozoruhodná. Je to tím, že daně jsou ve Švýcarsku vybírány na třech úrovních, a to na úrovni spolku (federace), na úrovni kantonů a na úrovni obcí. Ve federální ústavě je jasně zakotveno, jaké spolkové daně mohou být vybírány, ale i jaké daně nemusí kantony vybírat. Ty tak v zásadě mají volnou ruku, co se rozhodování týče, jaké daně vybírat. Všechny kantony mají své daňové zákony a daně. Co se týče obcí, tak ty také vybírají daně. Jejich pravomoci jsou však omezeny kantony, do kterých obce spadají. Kantony tak určují, které daně mohou obce vybírat. Obce v mnoha případech vybírají daň ve formě příplatků za kantonální daň nebo dostávají část kantonálního daňového příjmu. Při třech úrovních zdanění je cílem nalézt balanc a nezatěžovat poplatníky příliš silně daněmi všech tří úrovní. Svůj pohled na Švýcarský daňový systém nabídla Láchová (2007, s. 161), která uvádí, že „*daňový systém Švýcarska odráží politickou strukturu švýcarského státu, daně se vybírají na třech úrovních – federální, kantonální a obecní. Vzhledem k velké daňové autonomii jednotlivých kantonů jde o systém velmi komplikovaný, jeho součástí je legislativa všech 26 kantonů a do určité míry 2 740 obcí... Harmonizaci kantonálního a municipálního*

zdanění příjmů zajišťuje nařízení Federálního parlamentu ze 14. 12. 1990 o daňové harmonizaci kantonů. “

Dalším rysem Švýcarské daňové soustavy a Švýcarska jako takového je to, že se sami občané podílejí na tvoření daňové soustavy prostřednictvím referend. Tyto referenda bývají v několika kantonech dokonce povinnými, většinou však bývají dobrovolná. Zpravidla mají voliči také slovo při stanovování daňových sazeb. Mohou si tak sami určit, které daně se budou moct vybírat a v jakých výších.

Stejně jako v České republice, tak i ve Švýcarsku je možné daně rozdělit na přímé a nepřímé, dle dopadu na důchod poplatníka. Díky více stupňům zdanění je také třeba daně rozdělit na federální a daně kantonů a obcí. Federální vláda ukládá přímé daně všem daňovým poplatníkům, přičemž je zohledněna finanční situace těchto poplatníků, díky pravidelným daňovým přiznáním. Federální vláda také stanovuje a vybírá daně nepřímé, mezi které patří například daně spotřební nebo DPH.

Přímé federální daně:

- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z příjmů právnických osob,
- federální daň z hazardu,
- daň z nenastoupení vojenské služby.

Nepřímé federální daně:

- daň z přidané hodnoty,
- federální srážková daň,
- federální kolkovné,
- daň z tabáku,
- daň z piva,
- daň z minerálních olejů,
- automobilová daň,
- daň z lihu.

Kromě těchto daní je federální vládou vybíráno také clo.

Dle článku 3 spolkové ústavy „*jsou kantony svrchované, pokud jejich suverenita není omezena federální ústavou; vykonávají všechna práva, která nejsou převedena na federální vládu.*“ Tzn. že kantony jsou oprávněny vybírat jakékoliv daně, které nejsou ústavou určeny výhradně pro konfederaci. Obce jsou poté oprávněny vybírat daně pouze takové, které jsou dovoleny kantonem, do kterého obce spadají. Většina obecních daní je shodná s daněmi kantonálními. Díky legislativě, kdy kantony mají velkou autonomii je dáno to, že mezi kantony existuje mnoho výrazných rozdílů. Ve výsledku to vypadá tak, že mezi kantony jsou sazby některých daní poměrně rozlišné nebo že se v některých kantonech nevybírají např. daň dědická a darovací.

Přímé daně kantonů a obcí:

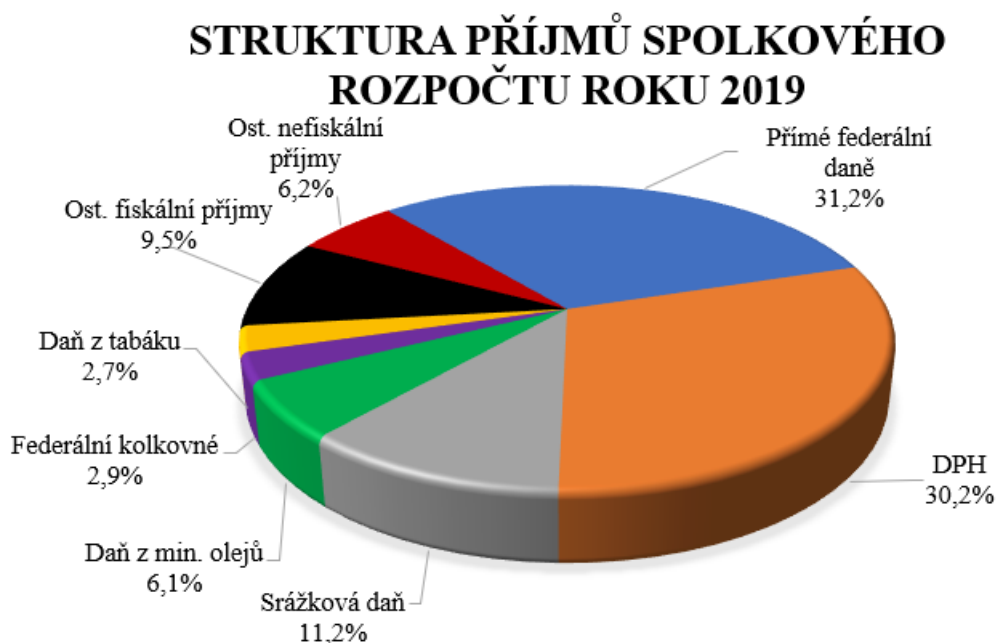
- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z příjmů právnických osob,
- kantonální daň z hazardu,
- daň z výher z loterie,
- daň dědická a darovací,
- daň z nemovitých věcí,
- daň z převodu nemovitosti,
- daň z výher,
- církevní daň.

Nepřímé daně kantonů a obcí:

- daň z motorových vozidel,
- daň ze psů,
- daň ze zábavy,
- kantonální kolkovné,
- ostatní daně (např. turistická daň).

Ne všechny příjmy ze spolkových daní putují do federálního rozpočtu. V článku 128 ústavy je jasně zakořeněno pravidlo, dle kterého 17 % výnosů těchto daní náleží kantonům a zbytek spolku. Je to proto, že právě kantony mají na starost výběr spolkových daní. Těchto 17 % je chápáno jako náhrada za náklady spojené s výběrem daní a zároveň jako finanční vyrovnaní. Příjmová strana spolku za rok 2019 činila 74 474 mil. CHF a graf č. 3. 1. znázorňuje její strukturu.

Graf č. 3. 1.: Struktura příjmů spolkového rozpočtu roku 2019

Zdroj: Vlastní zpracování dle federálního ministerstva financí

Z grafu lze vidět, že největší složku příjmů spolkového rozpočtu tvoří přímé federální daně, které činí přes 31 %, což znamená 23 268 mil. CHF. Tak tomu ale nebylo zvykem ještě do nedávna. Ještě před pár lety stály na pomyslném piedestalu daně spotřební, které byly v roce 2019 hned druhou nejvýznamnější složkou spolkového rozpočtu s celkovým výnosem 22 508 mil. CHF.

3.2 Kantonální daňová konkurence

Pojmy jako daňová konkurence nebo naopak daňová harmonizace jsou často spojovány s mezistátní soutěží. Švýcarská konfederace je ale ukázkový případ fungování soutěže ve státní sféře. V obecné rovině jde o soupeření států v daňových možnostech země, aby přilákaly co nejvíce zahraničních poplatníků a investorů. Na druhé straně ovšem stojí v případě České republiky a všech členů EU snaha o harmonizaci daňových podmínek. Pro daňové poplatníky je daňová konkurence pozitivní, a to v tom smyslu, že mají svobodu ve výběru nejlepších podmínek. Za daňovou harmonizací pak stojí vlády, které uvalují vysoké daně a obávají se, že s odchodem poplatníků do daňově přijatelnějších podmínek, jim daňové příjmy klesnou. Daňová konkurence není žádný novodobý pojem, vždyť už před více než 240 lety Smith (2001, str. 755) uváděl „majitel

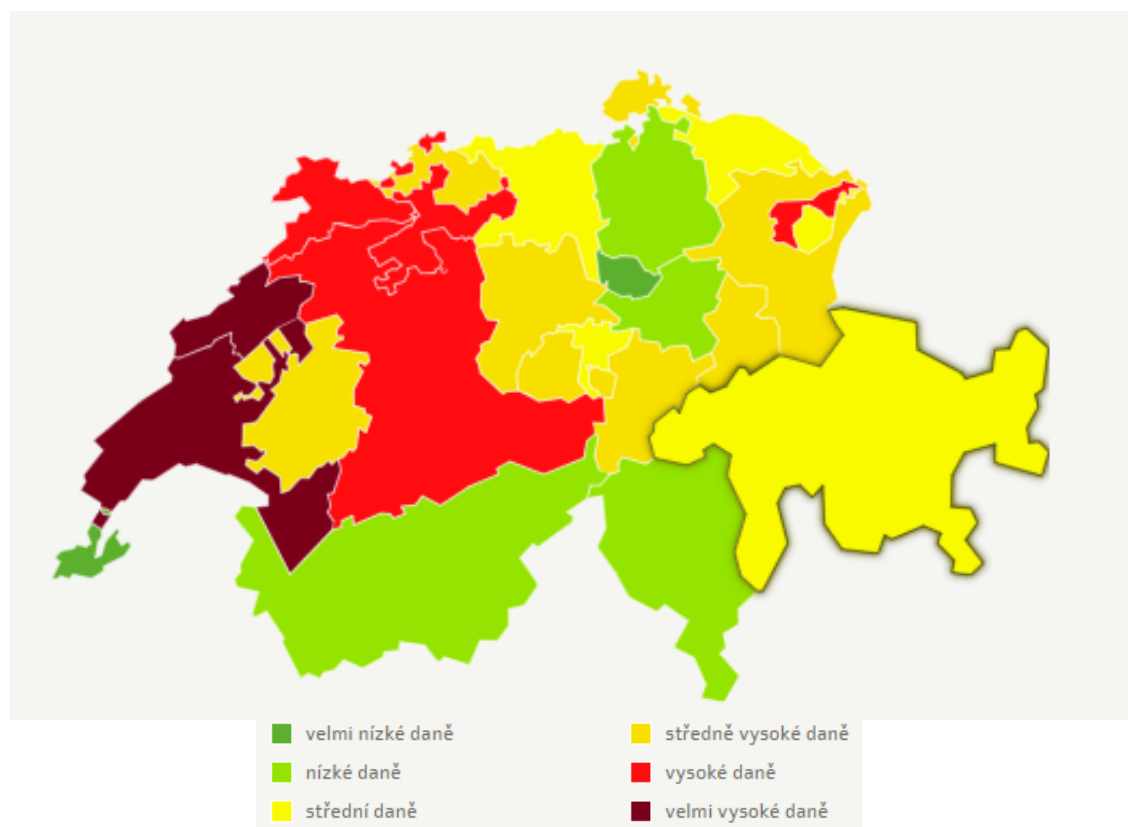
kapitálu je vlastně občanem Světa a není nutně připoután k určité zemi. Zemi, kde by ho podrobovali trapným výsledkům jen proto, aby mu mohli uložit tíživou daň, mohl by snadno opustit a svůj kapitál odstěhovat do některé jiné země, kde by mohl buď pokračovat v podnikání, anebo užívat svého bohatství ve větším klidu. Tím, že by svůj kapitál odstěhoval, zastavil by v zemi, kterou opouští, veškeré podnikání, jež tam jeho kapitál vydržoval. Kapitál obdělává půdu, kapitál zaměstnává práci. Daň, která by vypuzovala kapitál ze země, vysušovala by tím všechny zdroje důchodu panovníka i společnosti. Jeho odstěhováním by se nutně více nebo méně snížily nejen zisky z kapitálu, ale i pozemková renta a mzdy.“ Smith tímto výrokem neatakoval státy s nízkým daňovým zatížením, ale snažil se nabídnout pohled na příliš vysoké a zbytečné daně v některých státech. Tolik k mezistátní konkurenci.

Švýcarská konfederace je díky daňové autonomii všech 26 kantonů unikátem a také nádherným příkladem, co se týče daňové soutěže uvnitř státu. Pro poplatníky je konkurenční daňová politika kantonů výhodou. Jelikož konkurence funguje jak na úrovni kantonů, tak i samotných obcí, dokážou pak poplatníci z velkého výběru potencionálních možností těžit. V novodobé historii je konkurence výrazná v centrálním Švýcarsku hlavně díky menším kantonům. V nedávné minulosti tak začala sílit poptávka po přijetí zákonů, které by bojovaly proti nezdravé mezikantonální daňové soutěži. Důsledky daňové konkurence mezi kantony jsou jak pozitivní, tak i negativní. Za kladný se obecně pokládá důsledek daňové soutěže v kantonálních a obecních rovinách, kde se politici musí více zaměřovat na své voliče. Je totiž známo, že poplatníci vykazují vysokou mobilitu a kdyby se jim nezamlouvala daňová politika určitého kantonu, je možné že by se odstěhovali a kanton by tak ztratil část svých daňových příjmů. To platí pro fyzické i právnické osoby. Zápornou část daňové konkurence v mnoha případech představují velké rozdíly daňových sazeb, s tím v některých případech souvisejí schodky veřejných rozpočtů. Děje se tak kvůli snaze kantonů nalákat poplatníky na nízké daňové zatížení, i když jim pak díky takto nízko stanoveným daňovým sazbám chybí zdroje v rozpočtech.

V roce 2016 Maissen provedl výzkumnou práci, ve které se zaměřil na míru zdanění v každém z 26 kantonů a porovnal je. Zjistil, že daňová konkurence je odpovědná za markantní rozdíly v daňovém zatížení mezi různými kantony. Došel k výsledkům, kde manželský pár se dvěma dětmi s hrubým příjmem 100 000 CHF by zaplatil v obci Les Verrières (kanton Neuenburger) 9 851 CHF, zatímco v obci Baar (Kanton Zug) by rodina

zaplatila pouhých 786 CHF. Obrázek č. 3. 2. znázorňuje výši daňové zátížení poplatníka v manželství se dvěma dětmi v jednotlivých kantonech.

Obr. č. 3. 2.: Daňové zatížení v jednotlivých kantonech

Zdroj: <https://www.srf.ch/sendungen/kassensturz-esspresso/services/vergleichen-sie-ihre-steuern>

Mezinárodní tlak vyvíjený na švýcarský daňový systém se stále zvyšuje. Švýcarská vláda se tak zavázala ke zlepšení, které budou mít pozitivní vliv jak na celek, tak i na jednotlivé kantony, jedná se o reformu srážkové daně nebo o zjednodušení DPH.

3.3 Základní pilíře švýcarského daňového systému

I přes zaměření na majetkové daně jsem se rozhodl přiblížit také pár vybraných daní, a to díky jejich důležitosti pro švýcarský daňový systém. Přímé federální daně, daň z přidané hodnoty a srážková federální daň. Tyto daně v součtu tvoří bezmála tři čtvrtiny

příjmů švýcarského spolkového rozpočtu. Konkrétně se dohromady jedná o 52 876 mil. CHF.

Přímé federální daně ukládá vláda všem poplatníkům. Částka daně, která má být zaplacená, se odvíjí od finanční situace daňových poplatníků, a proto musí poplatníci pravidelně podávat daňové přiznání. Každý kanton poskytuje 83 % z vybraných přímých federálních daní. Zbylých 17 % náleží kantonům např. i za náklady spojené s výběrem těchto daní. První z federálních daní je **daň z příjmu fyzických osob**. Stejně jako v České republice se poplatníci dělí na daňové rezidenty a nerezidenty. Na federální úrovni musí všichni poplatníci zdanit celý svůj příjem ze závislé činnosti, samostatně výdělečné činnosti, příjmy z majetku a z ostatních příjmů. Z celkového příjmu lze provést určité odpočty stejně jako v ČR. Zejména se jedná o tzv. náklady na extrakci a dále obecné odpočty. Příjmy všech cizinců bez povolení k trvalému pobytu jsou zdaněny u zdroje srážkovou daní. Zdaňovacím obdobím pro daň z příjmu fyzických osob bývá zpravidla kalendářní rok. Přímé federální sazby daně jsou progresivního charakteru. Tyto sazby daně se spolu s odpočty pro fyzické osoby každoročně upravují dle národního indexu spotřebitelských cen. Za rok 2018 činil příjem z této daně 11,2 mld. CHF.

Druhou z přímých federálních daní je **daň z příjmu právnických osob**. Tato daň je protipoložkou daně z příjmu fyzických osob. Švýcarsko rozlišuje dva typy subjektů. Do první skupiny se řadí podniky a do druhé skupiny spadají sdružení, nadace a jiné právnické osoby. Právnické osoby uvádějí svůj zisk, kterého dosáhly za účetní období. Od něj lze odečíst všechny nutné výdaje a další odpočty, mezi které patří stejně jako v ČR odpisy. Za rok 2018 činil příjem z této daně 11,4 mld. CHF. Federální daň z hazardu a z nenastoupení vojenské služby, které jsou zbylé dvě ze čtyř přímých federálních daní, již nejsou příjmově tolik zajímavé, dohromady jejich příjmy za rok 2018 činily zhruba 500 mil. CHF.

Největší podíl příjmů federálního rozpočtu zaujímá **daň z přidané hodnoty**. DPH je první z nepřímých federálních daní. Tato daň ve Švýcarsku vznikla 1. ledna 1995, kdy nahradila daň z obratu zboží. Plátcí jsou fyzické a právnické osoby, které trvale generují příjmy z poskytování služeb nebo z provozování obchodní činnosti a nemají status osvobození od daně. Subjekty, které nedosáhly během jednoho roku obratu 100 000 CHF, nejsou povinny platit DPH. Existují 3 různé daňové sazby a to:

- standardní sazba 7,7 %,

- snížená sazba 2,5 % (pro potraviny, léky a knihy),
- speciální sazba 3,7 % (pro ubytovací služby).

Speciální sazba 3,7 %, která je určena pro ubytovací služby, platí od 1. ledna 2018 a předpokládá se, že bude trvat až do roku 2030. Federální ústavou je dáno, že 20 % z příjmů DPH je vyčleněno na starobní a pozůstalostní pojištění, invalidní pojištění, hlavní železniční projekty a na snížení pojistného na zdravotní pojištění. Zbýlých 80 % putuje do federálního rozpočtu. Za rok 2018 činil příjem z této daně 22,6 mld. CHF.

Čtveřici nejvíce výnosných daní švýcarského daňového systému uzavírá federální **srážková daň**. Jejím hlavním cílem je zamezení daňových úniků. Účelem je přimět poplatníky k uvedení všech svých investičních příjmů, stejně jako aktiva, z nichž byly zdanitelné zisky provedeny. Srážková daň je vybírána přímo u zdroje, a to z:

- investičních výnosů,
- výher z loterií,
- rent a důchodů,
- pojistných plnění.

Pro daňové nerezidenty jsou jejich příjmy zdaněny také srážkovou daní hned u zdroje. Aktuálně jsou zavedeny 3 různé daňové sazby, a to:

- 35 % pro investiční výnosy a výnosy z loterií,
- 15 % pro renty a důchody,
- 8 % pro pojistné plnění.

Za určitých okolností mají někteří poplatníci po vyplnění daňového přiznání nárok na vrácení srážkové daně. Pokud ovšem žijí poplatníci v zahraničí, mají nárok na vrácení daně pouze v případě, pokud má jeho země s danou zemí uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění. Kantony inkasují od federální vlády 10 % čistého příjmu srážkové daně. Za rok 2018 činil příjem z této daně 7,7 % mld. CHF včetně 10 % podílu kantonů.

3.4 Majetkové daně Švýcarska

Všechny Švýcarské daně, které by se dle české legislativy daly charakterizovat jako majetkové, jsou pod správou jednotlivých kantonů. Federální vládě tak za majetkové daně neplynou žádné anebo minimální výnosy a nemá za ně také žádnou odpovědnost. Je

to tak logické, vždyť právě kantony si určují ve svých daňových zákonech, jak budou majtkové daně vybírat a zda vůbec. S výběrem a správou těchto daní navíc kantony mají určité administrativní náklady, které musí být pokryty příjmem z majtkových daní. Za majtkové daně ve Švýcarském daňovém systému se považují daň z nemovitých věcí, daň z převodu nemovitosti a daň dědická a darovací. Jak již bylo řečeno, všechny tyto daně existují na kantonální a obecní úrovni. Znamená to tedy, že v některých kantonech se určité daně nevybírají a jsou vybírány např. jen pouze formou poplatků, v ostatních kantonech zase nejsou výjimkou velmi různorodé sazby jednotlivých daní a další významné rozdíly.

Pohled do budoucna je u majtkových daní ve Švýcarsku velmi nejistý. V případě daně z nemovitých věcí, která je už nyní vybírána v pouze 12 kantonech, se zdá, že trvání daně v ostatních kantonech nemá dlouhou budoucnost. Důvodem jsou občanské iniciativy zbylých kantonů o zrušení této daně. Je-li řeč o dani z převodu nemovitosti, tak i zde jsou zcela na místě pochybnosti o kontinuitě této daně do budoucna přinejmenším v určitých kantonech. Zrušení této daně v kantonu Zürich, kde se místo daně vybírají pouze menší poplatky na katastru nemovitostí, vyvolalo vyslovení proti této dani i v ostatních kantonech. Některé dokonce došly až tak daleko, že daň zrušili celou i s poplatky, příkladem je kanton Schwyz. V současnosti je tato daň v ostatních kantonech silně diskutovanou záležitostí. U daně dědické a darovací proběhlo v roce 2015 referendum, ve kterém se hlasovalo o tom, zda bude daň místo pod kantony spadat pod federální vládu, přičemž by potomci byli zdaněni jednotnou sazbou ve výši 20 %. Referendum nakonec dopadlo s 71 % vyslovením proti tomuto návrhu. Zda se budou opakovat podobné iniciativy, ukáže až budoucnost.

3.4.1 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí je splatná z nemovitostí v mnoha kantonech ve Švýcarsku. Velkou roli hrají kantonální předpisy, dle kterých je v jednotlivých kantonech určeno, zda je daň vybírána a pokud ano, tak v jaké výši. Jedná se o kantonální, popř. obecní daň, jelikož federální vláda nevybírá majtkové daně, záleží tak pouze na rozhodnutí kantonů anebo obcí, zda daně budou vybírat samy. Nezáleží zde na tom, jestli je nemovitost prodávána, odkazována nebo darována. Důležité je, že je daň placena pouze z podstaty věci, že majetek existuje. V daňových zákonech jednotlivých kantonů je dále zakotveno

to, zda jsou **poplatníky daně** fyzické i právnické osoby nebo pouze jedna z těchto dvou skupin.

K určení **předmětu daně** z nemovitých věcí používají kantony pojem majetek, který je dále vymezen v §655 ZGB (švýcarského občanského zákoníku), ze kterého je jasné, že daň z nemovitých věcí není vybírána pouze z nemovitostí samotných, ale také z pozemků a půdy spadající pod kontrolu tohoto objektu. Do předmětu daně z nemovitých věcí jsou zahrnuty:

- nemovitosti,
- nezávislá a trvalá práva obsažená v katastru nemovitostí,
- doly,
- spoluvlastnické podíly na půdě.

Daň z nemovitých věcí je vybírána každoročně. Různí se ale **výběr daně**, kde v některých kantonech je daň vybírána na začátku daňového období a v jiných kantonech na konci daňového období. V kantonech Freiburg a St. Gallen daňový úřad vyměřuje daň na základě hodnoty nemovitosti z předchozího roku. Kantony nebo obce jsou odpovědné za výběr této daně, nebo si mohou daň nárokovat. To záleží na kompetentních kantonálních předpisech. V některých kantonech mají obce také právo rozhodovat, zda daň chtějí vybírat. Majetek je vždy zdanitelný v kantonu nebo obci, ve které se nachází, bez ohledu na bydliště daňového poplatníka.

Ve Švýcarsku je daň z nemovitých věcí stejně jako v České republice daní přímou. Znamená to tedy, že daňový poplatník, což je vlastník nemovitosti, je zdaněn přímo a nemůže převést svou daňovou povinnost na třetí osobu. Ve Švýcarsku se ovšem dále tato daň dle jednotlivých kantonů dělí na povinnou a nepovinnou. Povinnou daní je např. v kantonech St. Gallen a Valais. Znamená to tedy, že v těchto kantonech je povinnost vybírat daň z nemovitých věcí a není možné se daňových příjmů vzdát. Jako nepovinná je daň z nemovitých věcí klasifikována např. v kantonech Bern a Graubünden. V těchto kantonech není povinnost vybírat daň z nemovitých věcí a je tak volitelná.

Sazby pro výpočet daně z nemovitých věcí se chovají úměrně k hodnotě pozemku. V některých kantonech jsou obce oprávněny určit si samy sazbu daně pro obecní daň. V tabulce č. 3. 1. jsou znázorněny **sazby daně** z nemovitých věcí v jednotlivých kantonech a jejich obcích.

Tab. č. 3. 1.: Sazby daně z nemovitých věcí v jednotlivých kantonech a obcích

Kanton	Kantonální daň (v ‰)		Obecní daň (v ‰)			
	Fyzické osoby	Právnícké osoby	Fyzické osoby		Právnícké osoby	
			povinné	volitelné	povinné	volitelné
Bern				max. 1,5		max. 1,5
Freiburg				max. 3,0		max. 3,0
Appenzell - In.				max. 1,0		max 1,0
St. Gallen			0,2 - 0,8		0,2 - 0,8	
Graubünden				max. 2,0		max. 2,0
Thurgau	0,5	0,5				
Tessin		2,0	1,0		1,0	
Waadt		1,0		max. 1,5		max. 1,5
Wallis		0,8	1,0		1,25	
Neuenburg		2,0				max. 1,5
Genf	1,0	2,0				
Jura			0,5 - 1,8		0,5 - 1,8	

Zdroj: <https://www.immoverkauf24.ch/immobilienverkauf/immobilienverkauf-a-z/liegenschaftssteuer/>

Jak je z tabulky patrné, tak se sazby daně z nemovitých věcí pohybují od minimální hodnoty 0,2 promile, což je případ kantonu St. Gallen, až do maxima 3 promile v kantonu Freiburg. Některé kantony také umožňují snížené sazby daně pro zemědělskou půdu a další zvláštní případy. Ve zbylých 13 kantonech, jako jsou např. Zürich nebo Zug, není daň z nemovitých věcí vybírána.

Základ daně pro výpočet daně z nemovitých věcí je hrubá hodnota nemovitosti. Hrubá hodnota nemovitosti je oficiální hodnotou, která není přepočítávána každoročně, ale je stanovena v pravidelných intervalech. Pro určení hrubé hodnoty nemovitosti je kantony užita tržní hodnota nemovitosti nebo hodnota výdělku z nemovitosti. Posouzení na základě obou hodnot je také jednou z možností. Jelikož tržní hodnota často odpovídá prodejní ceně, tak často dochází k případům, kdy je obtížné tuto cenu zjistit. Mohou nastat případy, kdy je majetek převeden darem nebo se např. hodnota od prodeje majetku díky

rekonstrukcím anebo modernizacím značně zvýšila. V těchto případech je úřadem hodnota majetku odhadnuta. Hodnota výdělku z nemovitosti je obvykle užita pro nemovitosti používané v zemědělství a lesnictví.

Nemovitosti sloužící k veřejným účelům jsou **osvobozeny** od daně z nemovitých věcí. Patří zde např.:

- vládní nemovitosti,
- nemovitosti zdravotních pojišťoven,
- školy,
- církevní pozemky,
- nemovitosti právnických osob sloužící výhradně pro kulturní účely.

Daň z nemovitých věcí je vybírána bez ohledu na finanční situaci poplatníků. Daň musí proto také platit i ti, kteří z majetku nezískávají žádný zisk, nebo jsou ve finanční tísní. Daň z nemovitých věcí představuje zátěž pro majitele nemovitostí, a tudíž i pro nájemníky, jelikož je běžné, že se tyto náklady promítají do nájemného. Daň z nemovitých věcí není ve Švýcarsku jednotná, jelikož je vybírána pouze zhruba v polovině kantonů. To vede k tomu, že v kantonech, kde je daň vybírána, jsou poplatníci proti tomu. V některých případech to došlo až tak daleko, že např. v kantonu Luzern se v roce 2015 tato daň na základě iniciativy poplatníků zrušila. Je tedy otázkou, zda se ostatní kantony nedají na cestu právě Luzernu a dle veřejného referenda, jak je ve Švýcarsku v těchto oblastech zvykem, nezruší tuto daň také. Je tedy docela dost pravděpodobné, že i zbylé kantony daň z nemovitých věcí zruší a ta tak nadobro vymizí ze Švýcarské daňové soustavy.

3.4.2 Daň z převodu nemovitosti

Pokud ve Švýcarsku dojde ke změně vlastníka nemovitosti, může být tato transakce zdaněna. Stejně tak jako v případě daně z nemovitých věcí, záleží na jednotlivých kantonech, zda budou tuto daň vybírat či nikoliv. U této daně je vedlejší, zda prodávající dosáhl zisku z prodeje nemovitosti anebo ne. I když je nemovitost prodána se ztrátou, musí být daň z převodu nemovitosti zaplacená. Hlavním právním zdrojem, ze

kterého se u daně z převodu nemovitosti vychází, je § 1 č. 6 StG. Hodnotícím orgánem je pak katastr nemovitostí.

Poplatníkem daně z převodu nemovitosti je v převážné většině kantonů nabyvatel. V některých kantonech se ale o daňovou povinnost dělí obě strany transakce. Další možností je také domluva mezi prodávajícím a nabyvatelem v kupní smlouvě. Daň z převodu nemovitostí je právně ošetřena v daňových zákonech jednotlivých kantonů.

Základem daně z převodu nemovitosti je obvykle kupní cena. Ne všechny převody nemovitostí jsou však spojeny s obvyklou transakcí za běžných tržních podmínek. Nemovitost může být např. převedena darem nebo za cenu, která je očividně nižší než tržní hodnota. Pro tyto případy je možnost nemovitost ohodnotit buďto tzv. cenou úřední anebo tržní cenou. V tabulce č. 3. 2. je znázorněn přehled vyměřovacích základů v jednotlivých kantonech.

Tab. č. 3. 2.: Vyměřovací základy daně z převodu nemovitosti jednotlivých kantonů

Kanton	Vyměřovací základ pro daň z převodu z nemovitostí		
	Kupní cena	Úřední hodnota	Tržní hodnota
Bern	x		
Luzern	x	x	x
Obwalden	x		x
Nidwalden	x	x	
Freiburg	x		x
Solothurn			x
Basel-Stadt	x	x	
Basel-Landschaft	x		x
Appenzell Ausserrhoden	x	x	
Appenzell Innerrhoden	x	x	
St. Gallen	x		x
Graubünden	x		x
Aargau	x	x	x
Thurgau	x	x	
Tessin	x	x	
Waadt	x		x
Wallis	x	x	
Neuchâtel	x	x	
Genève	x		x
Jura	x	x	

Zdroj: <https://www.immoverkauf24.ch/immobilienverkauf/immobilienverkauf-a-z/handaenderungsteuer/>

Pozn.: „x“ značí akceptována možnost vyměřovacího základu

Z tabulky lze vyčíst, že obsahuje pouze 20 kantonů. Důvodem je to, že zbylých 6 kantonů, mezi které patří např. Zürich nebo Schwyz, nevybírají daň z převodu nemovitosti a jediným nákladem pro poplatníky jsou tak poplatky z katastru nemovitostí. Dále je zřetelné, že skoro ve všech kantonech s výjimkou Solothurnu, je kupní cena akceptována jako vyměřovací základ. Jen kantony Luzern a Aargau přijímají všechny tři možnosti vyměřovacího základu, a naopak pouze kantony Bern a Solothurn berou na vědomí pouze jednu z hodnot.

Každý z kantonů má možnost prostřednictvím svých daňových zákonů rozhodovat o výši **sazby daně** z převodu nemovitosti, a proto těchto sazeb existuje celá řada. Tabulka č. 3. 3. udává přehled sazeb a poplatků daně z převodu nemovitosti v jednotlivých kantonech.

Tab. č. 3. 3. Přehled sazeb a poplatků daně z převodu nemovitosti v kantonech

Kanton	Sazba daně		Poplatky
	Normální sazba	Snížená sazba	
Zürich	x		1,5 ‰ (min. 100 CHF)
Bern	18 ‰ (min. 100 CHF)		x
Luzern	15 ‰		x
Uri	x		2 ‰ (min. 50 CHF, max. 10 000 CHF)
Schwyz	x		x
Obwalden	15 ‰		x
Nidwalden	10 ‰		x
Glarus			5 ‰ převod nemovit. 3 ‰ dědictví
Zug			180 CHF/HOD (možná vynásobena koef. 2-4)
Freiburg	15 ‰		
Solothurn	22 ‰	11 ‰ prodej potomkům a manželům	
Basel-Stadt	30 ‰	15 ‰ za osobní výbavu	
Basel-Land.	25 ‰		
Schaffhausen	x		7 ‰ převod půdy 3 ‰ registr. hypotéky
Appenzell Auss.	max. 20 ‰	10 ‰ převod na potomky	x
Appenzell Inn.	10 ‰		x

St. Gallen	10 ‰	5 ‰ mezi rodiči a potomky a sourozenci	x
Graubünden	max. 20 ‰		x
Aargau	x		4 ‰ nákup (min 100 CHF) 2 ‰ dědictví (min 50 CHF)
Thurgau	10 ‰		x
Tessin	x		11 ‰ za nákup 10 ‰ dar nebo dědictví
Waadt	22 ‰		x
Wallis	10 - 15 ‰		x
Neuenburg	33 ‰	22 ‰ výměnné obchody	x
Genf	30 ‰	1 ‰ dědictví 15 ‰ výměnné obchody	x
Jura	21 ‰ (min. 30 CHF)	11 ‰ dědictví	x

Zdroj: <https://www.immoverkauf24.ch/immobilienverkauf/immobilienverkauf-a-z/handaenderungsteuer/>

Sazby daně z převodu nemovitosti se ve Švýcarsku ve většině kantonů pohybují mezi 1 až 3,3 %. Právě 3,3 % základní sazba daně je užitá v kantonu Neuenburg. Nejnižší základní sazba, což je 1 %, se používá v pěti kantonech. V šesti kantonech se daň z převodu nemovitosti vybírá pouze na základě nízkých poplatků, které např. v kantonu Aargau činí 0,4 % za prodej nemovitosti. Zhruba ve třetině kantonech jsou zavedeny také snížené sazby daně, které se sice mezikantonálně liší, ale v principu jsou všude užívány hlavně na převody majetku mezi rodinou nebo na převod zemědělské půdy.

Každý kanton je oprávněn ve svých daňových zákonech rozhodovat o tom, které výjimky budou uděleny. Je tedy důležité sledovat, jaké převody majetku jsou v jednotlivých kantonech od **daně osvobozeny**. V některých kantonech jsou od daně z převodu nemovitosti osvobozeny např.:

- převod majetku na spoluvlastnictví,
- akvizice manželů a potomků,
- dědictví,
- dary,
- změny v katastru nemovitostí v důsledku přerozdělení stavebního pozemku.

V kantonu Zürich v roce 2003 došlo na základě referenda ke zrušení daně z převodu nemovitosti, jediné náklady pro poplatníka tak činí poplatky, které jsou velmi nízké. To vyvolalo v ostatních kantonech dominový efekt, na jehož základě se i ostatní začali vyslovovat proti této dani. V kantonu Schwyz to došlo dokonce tak daleko, že byla daň z převodu nemovitosti zrušena v plné výši a bez náhrady. V současné době je tato daň silně diskutována i v kantonech Bern, Nidwalden a Appenzell-Ausserrhoden. V současnosti hlavní odpůrci daně z převodu nemovitosti tvrdí, že zrušením této daně by mohlo dojít ke snížení nákladů na bydlení pro majitele i nájemce. Jako nevýhodu uvádí to, že vysoké transakční náklady jsou pro kantony velkou finanční zátěží. Za největší výhodu zrušení této daně pokládají to, že by mělo dojít ke zvýšení flexibility Švýcarského trhu s nemovitostmi, právě díky nižším nákladům.

3.4.3 Daň dědická a darovací

Daň dědická a darovací vychází z konsekvencí převodu majetku v důsledku smrti majitele anebo darováním mezi živými poplatníky. Obě daně jsou ve Švýcarsku pod jednou hlavičkou a jsou vybírány souběžně. Jejich účelem je zabránit obcházení dědické daně darováním majetku. Tato daň je jednorázová. V současné době federální vláda daň dědickou a darovací neřeší, a tak je daň v plné kompetenci jednotlivých kantonů, které si ji dále vymezují ve svých daňových zákonech. Kantony samy rozhodují o druhu a sazbě daně, což může znamenat velké mezikantonální rozdíly. Opět tedy nastává komplikace ve formě 26 kantonů a s nimi 26 daňových zákonů.

Pokud je majetek zděděn nebo přijat darem, daň je splatná v kantonu, ve kterém se majetek nachází, jedná-li se o nemovitost. Pokud jde o movité věci, tak je oprávněn vybírat daň kanton, v němž měl zůstavitel poslední bydliště. U daně dědické a darovací jsou daní zatíženi a **daňovými poplatníky** jsou vždy:

- dědici,
- příjemci darů,
- příslušní zástupci.

Jednodušeji řečeno jsou daňovými poplatníky vždy příjemci darů nebo dědictví. Jedná-li se o případ, kdy nemovitost zároveň zdědí více dědiců, jsou ve většině kantonů všichni dědici odpovědní v rámci daňové solidarity za dědickou daň až do výše hodnoty jejich zděděné části. Výjimku představuje kanton Graubünden, kde dědici dani podléhají

společně a nerozdílně a částka se odečte z aktiv dědictví. **Základem daně** dědické a darovací je hodnota převáděného majetku.

Předmětem daně dědické jsou všechny majetkové události způsobeny smrtí. Vztahují se na dědictví, post-dědičné vyrovnání nebo např. na právní nástupnictví. Předmětem daně darovací mohou být např.:

- dar z ruky do ruky (handschenkung),
- příslib daru,
- odpuštění dluhu,
- převzetí dluhu,
- předběžné dědictví.

Přičemž dar z ruky do ruky představuje okamžitý dar, kdy je objekt daru hmotný. Ve Švýcarsku je také znám jako skutečný dárek. Příklad daru je závazková transakce, ve které se dárce zavazuje příjemci k povinnosti budoucího daru. Odpuštění dluhu znamená jednoduché vzdání se nároku dárce vůči příjemci. Dar převzetí dluhu značí převzetí odpovědnosti, takže dlužník je ze své povinnosti bezplatně osvobozen. Předběžné dědictví jako dar je započten proti budoucímu dědickému podílu. Dokonce i za svého života může majitel nemovitosti využít dárkový slib, kterým určuje, kdo po jeho úmrtí zdědí jeho majetek. Při této formě daru příjemce nabývá majetek až v případě úmrtí dárce. Ve všech kantonech je z těchto darů vybírána dědická daň. Výjimku představuje kanton Luzern, ve kterém dar nepodléhá dani, pokud byl proveden před více než pěti lety od úmrtí dárce.

Sazbu daně mají v plné moci jednotlivé kantony, což v praxi znamená, že existují velké mezikantonální rozdíly. Přehled dědických a darovacích sazeb daní je znázorněn v tabulce č. 3. 4.

Tab. č. 3. 4.: Přehled dědických a darovacích sazeb v jednotlivých kantonech

Kanton	Manželé	Potomci	Rodiče	Sourozenci	Partneři	ostatní
Aargau	bez daně	bez daně	bez daně	6 - 23 %	4 - 9 %	12 - 32 %
Appenzell-A	bez daně	bez daně	bez daně	22 %	12 %	až 32 %
Appenzell-I	bez daně	1 %	4 %	6 %	20 %	až 20 %
Basel-L	bez daně	bez daně	bez daně	15 %	15 %	30 %

Basel-S	bez daně	bez daně	5 - 11 %	7- 16 %	7 - 16 %	22 - 49 %
Bern	bez daně	bez daně	6 - 15 %	6 - 15 %	6 - 15 %	až 40 %
Freiburg	bez daně	bez daně	bez daně	5,25 %	8,25 %	až 22 %
Genf	bez daně	bez daně	bez daně	6-11 %	20-26 %	až 26 %
Glarus	bez daně	bez daně	3-7 %	5-12 %	5-12 %	až 29 %
Graubünden	bez daně	bez daně	10 %	10 %	bez daně	10 %
Jura	bez daně	bez daně	7 %	14 %	14 %	až 35 %
Luzern	bez daně	0-2 %	6-12 %	6-12 %	6-12 %	až 40 %
Neuenburg	bez daně	3 %	3 %	15 %	20 %	až 45 %
Nidwalden	bez daně	bez daně	bez daně	5 %	bez daně	až 15 %
Obwalden	bez daně	bez daně	bez daně	bez daně	bez daně	bez daně
St. Gallen	bez daně	bez daně	10 %	20 %	30 %	až 30 %
Schaffhausen	bez daně	bez daně	2 - 8 %	4 - 16 %	10 - 40 %	až 40 %
Solothurn	bez daně	bez daně	bez daně	4 - 10 %	12 - 30 %	12 - 30 %
Schwyz	bez daně	bez daně	bez daně	bez daně	bez daně	bez daně
Thurgau	bez daně	bez daně	2 - 7 %	4 - 14 %	8 - 28 %	až 28 %
Tessin	bez daně	bez daně	bez daně	6 - 15 %	18 - 41 %	až 41 %
Uri	bez daně	bez daně	bez daně	8 %	bez daně	až 24 %
Waadt	bez daně	0 - 3 %	3 - 8 %	5 - 12 %	16 - 25 %	až 25 %
Wallis	bez daně	bez daně	bez daně	10 %	25 %	až 25 %
Zug	bez daně	bez daně	bez daně	4 - 8 %	bez daně	až 20 %
Zürich	bez daně	bez daně	2 - 6 %	6 - 18 %	12 - 36 %	až 36 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle Credit Suisse Group AG

Z tabulky je na první pohled patrné, že převody majetku mezi manželi jsou ve všech kantonech osvobozeny od daně. Dále lze vidět, že pouze ve dvou kantonech, a to v Obwaldenu a Schwyzu, není daň dědická a darovací vybírána. Převody majetku mezi

životními partnery jsou zdaňovány všude, s výjimkou kantonů Zug, Nidwalden, Uri a Graubünden. Jak již bylo zmíněno, v tabulce lze vidět, že se jednotlivé sazby daně mezi kantony výrazně liší. Např. v kantonu Basel-Stadt dosahuje nejvyšší hodnota sazby 49 %, zatímco v kantonu Graubünden je to pouhých 10 %.

Převod majetku mezi životními partnery nebo ostatními osobami je ve většině kantonů zdaněn vysokou sazbou. Kantony tyto sazby ovšem vyvažují tzv. slevami nebo povolenkami. Ty závisí na stupni příbuznosti a jsou v režii jednotlivých kantonů. Tabulka č. 3. 5. znázorňuje přehled odpočtů daně dědické a darovací.

Tab. č. 3. 5.: Přehled odpočtů daně dědické a darovací v jednotlivých kantonech (v CHF)

Kanton	Manželé	Potomci	Rodiče	Sourozenci	Partneři	ostatní
Aargau	-	-	-	-	-	-
Appenzell-A	-	-	-	5 000	10 000	5 000
Appenzell-I	-	300 000	20 000	5 000	5 000	5 000
Basel-L	-	-	-	30 000	30 000	10 000
Basel-S	-	-	2 000	2 000	2 000	2 000
Bern	-	-	12 000	12 000	12 000	12 000
Freiburg	-	-	-	5 000	5 000	5 000
Genf	-	-	-	-	-	-
Glarus	-	-	50 000	10 000	10 000	10 000
Graubünden	-	-	100 000	7 000	-	7 000
Jura	-	-	-	-	-	-
Luzern	-	-	-	-	2 000	-
Neuenburg	-	50 000	50 000	-	-	-
Nidwalden	-	-	-	20 000	-	20 000
Obwalden	-	-	-	-	-	-
St. Gallen	-	-	25 000	10 000	10 000	10 000
Schaffhausen	-	-	30 000	10 000	10 000	10 000

Solothurn	-	-	-	-	-	-
Schwyz	-	-	-	-	-	-
Thurgau	-	-	20 000	-	-	-
Tessin	-	-	-	-	-	-
Uri	-	-	-	15 000	-	15 000
Waadt	-	-	-	-	-	-
Wallis	-	-	-	-	-	-
Zug	-	-	-	-	-	-
Zürich	-	-	200 000	15 000	50 000	-

Zdroj: Vlastní zpracování dle Credit Suisse Group AG

Jelikož jsou ve všech kantonech převody majetku mezi manželi osvobozeny, nejsou pro ně ani vypsány žádné odpočty. Ve dvou ze čtyř kantonů, kde jsou zdaněny i převody majetku na potomky, jsou vypsány odpočty k těmto daním. Nejvyšší možný daňový odpočet je stanoven v kantonu Zürich, a to 200 000 CHF. Zajímavostí je, že v kantonech, kde je relativně vysoká sazba daně při převodu nemovitosti na životního partnera nebo jiného člověka, jsou daňové odpočty na velmi nízké úrovni nebo rovnou žádné nejsou.

Pro dědice je důležité znát, z jakého **vyměřovacího základu** se daň počítá. Rozhodujícím činitelem při výpočtu daně je tržní hodnota aktiva. U nemovitostí odpovídá tržní hodnota prodejní ceně, kterou by potencionálně mohla nemovitost dosáhnout. U nemovitostí lze také použít hodnotu příjmu z nemovitosti, ta se ale užívá hlavně při zdanění zemědělských nemovitostí. Ve většině kantonů probíhá zdanění progresivním způsobem. Znamená to tedy, že se zvyšujícím se základem daně roste i sazba, přičemž hraje roli také stupeň vztahu.

Jak již bylo řečeno, tak manželé a také registrovaní partneři jsou ve všech kantonech od daně dědické a darovací osvobozeni. U všech ostatních položek je vhodné si daňovou povinnost co možná nejvíce optimalizovat. Možnost snížení daňového zatížení je např. v kantonu Bern, kde se za vyměřovací základ daně používá tzv. oficiální hodnota nemovitosti, která je obvykle výrazně nižší než tržní hodnota. Další možností je, odečtení dluhů darovaného majetku od zdanitelné hodnoty majetku, tzn. že pokud je

hypoteční zátěž stejná jako daňová hodnota, tak není účtována žádná daň. Poté existuje celá řada dalších sofistikovanějších způsobů, jako např. založení neziskové organizace, jelikož dary těmto organizacím mají status osvobození od daně. Pro poplatníky je tedy důležité pečlivě zvážit, zda jim podobné kroky stojí za to, nebo pro ně bude jednodušší přijmout daň takovou, jaká je.

V roce 2015 proběhlo ve Švýcarsku referendum, ve kterém se hlasovalo o tom, zda bude daň dědická a darovací pod odpovědností federace a kantony by ji pouze vybíraly. Znamenalo by to, že by potomci byli při převodu majetku zdaněni jednotnou sazbou daně ve výši 20 % s odpočtem 2 milionů CHF. Příjmy z této daně by ze dvou třetin putovaly do důchodového pojištění a zbytek by byl příjmem kantonů na pokrytí administrativních nákladů spojených s výběrem daně. Uvažovalo se o retrospektivním uplatnění, a to od začátku roku 2012. To způsobilo na konci roku 2011 nárůst převodů bohatství movitých lidí na své potomky formou daru. Po odmítnutí tohoto zákona ale zůstává daňová suverenita daně dědické a darovací v rukou kantonů.

4 Praktická aplikace a komparace majetkových daní v České republice a ve Švýcarsku

Jak již bylo řečeno, porovnávat systémy zdanění majetku těchto dvou zemí není jednoduché. Největší komplikací je federativní rozdělení Švýcarska, přičemž všech 26 kantonů má své vlastní daňové zákony a i samotné obce mají svou autonomii. Tato kapitola je zaměřena na komparaci majetkových daní v České republice a ve Švýcarsku. První část je zaměřena na komparaci vývoje podílu majetkových daní na HDP. Stěžejní částí této kapitoly je výpočet daňové povinnosti:

- daně z nemovitých věcí,
- daně z nabytí/převodu nemovitosti,
- daně dědické a darovací.

Výpočet je aplikován skrze modelový příklad za užití teoretických východisek z předchozích kapitol. Aby byla komparace co možná nejtransparentnější, byly ve Švýcarsku zvoleny dva kantony, a to St. Gallen a Jura. Z důvodu rozlišných měn v obou státech jsou švýcarské franky přepočítávány na české koruny za užití kurzu ČNB, platnému ke dni 4. 4. 2020.

4.1 Komparace podílu majetkových daní na hrubém domácím produktu

Tato podkapitola je zaměřena na srovnání vývoje podílu majetkových daní na HDP v obou zemích. Hodnotí tedy jak velké daně poplatníci odváděli ve sledovaném období, tzn. v letech 2014-2018. Vývoj těchto podílů znázorňuje tabulka č. 4. 1.

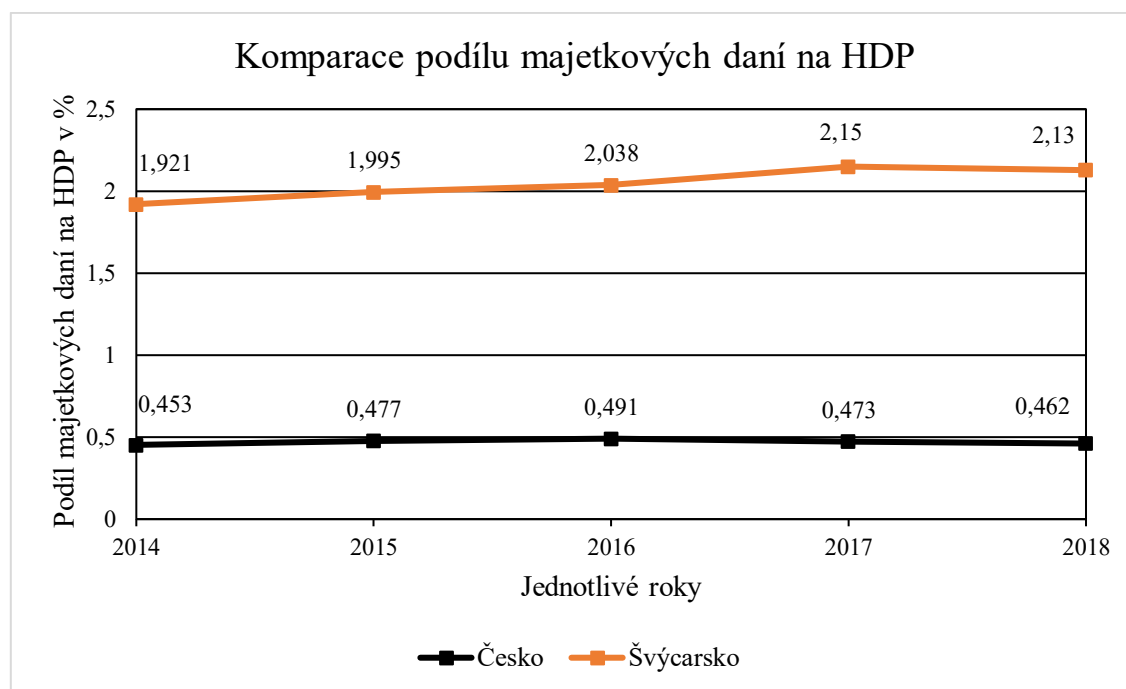
Tab. č. 4. 1.: Komparace vývoje podílu majetkových daní na HDP

	2014	2015	2016	2017	2018
ČR	0,453 %	0,477 %	0,491 %	0,473 %	0,462 %
Švýcarsko	1,921 %	1,995 %	2,038 %	2,150 %	2,130 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle OECD

Z tabulky vyplývá, že ve Švýcarsku je tento podíl vyšší. Není to ale proto, že by byl podíl majetkových daní na HDP ve Švýcarsku vysoký, nýbrž proto, že v České republice je velmi nízký. Ve srovnání s daty OECD se Švýcarsko v této oblasti posledních pět let umísťuje na hraně průměru zemí OECD. Naopak Česká republika v roce 2018 zaujímal až pátou příčku od konce, pod ní byly už jen státy jako Estonsko, Litva, Mexiko nebo Austrálie. Tento vývoj je graficky znázorněn v grafu č. 4. 1.

Graf č. 4. 1.: Komparace vývoje podílu majetkových daní na HDP

Zdroj: Vlastní zpracování dle OECD

Opět z grafu lze vyčíst rozdíl v podílech obou zemí. Dále je zjevné, že ve Švýcarsku až na rok 2018 má tento podíl rostoucí trend, zatímco v České republice vrcholu dosáhly podíly v roce 2016 a další dva roky poté už pomalu klesaly. Tyto změny nejsou nijak velké, což dokazuje, jak stabilní majetkové daně jsou.

O tom, že Češi na majetkových daních odvádí relativně málo v porovnání se zeměmi OECD, se ví. Ministerstvo financí ale neplánuje kroky, které by měly vést k růstu těchto daní. Souvisí to také s tím, že příjmy např. daně z nemovitých věcí putují v plné výši do rozpočtů jednotlivých obcí a ty mají možnosti regulovat daň. Problémem je, že tyto možnosti moc nevyužívají a nenaplnují tak výnosový potenciál této daně. Hlavním

důvodem pro posílení majetkových daní je dle mnohých ekonomů např. stabilní příjem veřejných rozpočtů nebo funkce daňové progresivity, jelikož se vychází z předpokladu, že soukromé nemovitosti vlastní především bohatší lidé.

4.2 Modelový příklad

Pro modelový příklad byl zvolen smyšlený poplatník, který žije v domácnosti s partnerem v Krásném Poli v Ostravě a vlastní majetek znázorněný v tabulce č. 4. 2. Tato tabulka nám rovněž bude sloužit pro výpočet daně z nemovitých věcí, a to v České republice a ve dvou zvolených kantonech Švýcarska, kterými jsou St. Gallen a Jura. Dva kantony jsou zvoleny z důvodu co největší transparentnosti rozdílu mezi zdaněním jak mezi státy, tak i mezi kantony. Kantony St. Gallen a Jura mohou nabídnout rozlišné sazby jednotlivých daní, v některých případech i markantní. Jejich umístění je také rozdílné, jelikož kanton St. Jura je na západě Švýcarska a přímo sousedí s Francií, zatímco kanton St. Gallen se rozkládá na východě a hraničí s Lichtenštejnem, Rakouskem a Německem, což by mělo zajistit také geografické rozdíly. Co se týče umístění nemovitostí v České republice, tak se jedná o katastrální území Krásné Pole v Ostravě. Koeficienty dle počtu obyvatel jsou stanoveny ve výši 3,5 pro domy, byty a stavební pozemky a 1,5 pro chaty, garáže a další. Výpočty jednotlivých složek daní z nemovitých věcí jsou znázorněny v tabulkách č. 4. 3. až 4. 9. Vyplněný vzor přiznání k dani z nemovitých věcí v České republice obsahuje Příloha č. 1.

Poplatník dále ve zdaňovacím období koupil dům, který jej zavazuje povinností zaplatit daň z nabytí nemovitých věcí v ČR, ve Švýcarsku pak daň z převodu nemovitosti. Nemovitost zakoupil za 9 000 000 Kč, což v přepočtu znamená 350 045 CHF. Správce daně ovšem stanovil směrnou hodnotu domu na 12 500 000 Kč. Švýcarskou daň z převodu nemovitosti budou opět reprezentovat kantony St. Gallen a Jura, a to kvůli kontinuitě modelového příkladu. Výpočty těchto daní jsou znázorněny v tabulkách č. 4. 9. a 4. 10.

Ve zdaňovacím období navíc poplatník zdědil nemovitost v hodnotě 5 142 200 Kč, což je v přepočtu 200 000 CHF. Zůstavitelem nemovitosti byl jeho otec. Na konci zdaňovacího období mu navíc partner, se kterým žije v jedné domácnosti, odpustil dluh ve výši 257 110 Kč, což v přepočtu znamená 10 000 CHF. Jelikož je odpuštění dluhu

ve Švýcarsku bráno jako druh daru, bude tato částka zdaněna. Výpočty daně dědické a darovací ve Švýcarsku jsou uvedeny v tabulkách č. 4. 11. a 4. 12.

Pro přepočet švýcarských franků byl použit kurz ČNB ke dni 4. 4. 2020, který činil 25,711 CZK/CHF.

Tab. č. 4. 2.: Data pro výpočet daně z nemovitých věcí

Nemovitost	Výměra nemovitosti (v m ²)	Hodnota nemovitosti (v CZK)	Hodnota nemovitosti (v CHF)
Orná půda	5 500	220 000	8 557
Lesní pozemek	1 500	15 000	583
Rybník	500	60 000	2 334
Ostatní plocha	1 000	400 000	15 558
Byt	60	3 000 000	116 682
Garáž	20	100 000	3 889
Obytný dům	180	9 000 000	350 045

Zdroj: Vlastní zpracování

V zadání modelového příkladu pro daň z nemovitých věcí figurují také sloupce znázorňující přepočet hodnoty majetku. Je to z toho důvodu, že švýcarským základem daně není na rozdíl od českého způsobu výměr nemovitosti v m², ale hrubá hodnota majetku. Výpočet daně z orné půdy v České republice a ve dvou kantonech Švýcarska je znázorněn v tabulce č. 4. 3.

Tab. č. 4. 3.: Výpočet daně z orné půdy v ČR a dvou kantonech Švýcarska

Položka	Česká republika (CZK)	Kanton St. Gallen (CHF/CZK)	Kanton Jura (CHF/CZK)
Základ daně	37 675	8 557 / 220 000	8 557 / 220 000
Sazba daně	0,75 %	0,2 ‰	1,8 ‰
Daň	283	1,7 / 44	15,4 / 396

Zdroj: Vlastní zpracování

Základem daně pro ornou půdu v České republice je výměra v m² vynásobena cenou zemědělské půdy dle katastrálního úřadu. Ta pro Krásné Pole činí 6,85 Kč/m². Výsledná daň v České republice činí 283 Kč. V kantonu St. Gallen to může být pouhých 1,7 CHF, což je v přepočtu 44 Kč, zatímco v kantonu Jura poplatník zaplatí až 15,4 CHF, což v přepočtu znamená 396 Kč. Velký rozdíl mezi oběma kantony je tvořen různou výší sazeb. Výsledná daň z orné půdy v České republice se pohybuje v intervalu obou kantonů. Výpočet daně pro lesní pozemek v České republice a dvou kantonech Švýcarska je znázorněn v tabulce č. 4. 4.

Tab. č. 4. 4.: Výpočet daně z lesního pozemku v ČR a dvou kantonech Švýcarska

Položka	Česká republika (CZK)	Kanton St. Gallen (CHF/CZK)	Kanton Jura (CHF/CZK)
Základ daně	5 700	583 / 15 000	583 / 15 000
Sazba daně	0,25 %	0,2 ‰	1,8 ‰
Daň	15	0,12 / 3	1 / 26

Zdroj: Vlastní zpracování

Základem daně pro lesní pozemek je v České republice výměra pozemku v m² vynásobena koeficientem 3,8 Kč. Výsledná daň v České republice činí 15 Kč. V kantonu St. Gallen to může být pouhých 0,12 CHF, což jsou v přepočtu 3 Kč, zatímco v kantonu Jura poplatník zaplatí až 1 CHF, což v přepočtu znamená 26 Kč. Velký rozdíl mezi oběma kantony je opět tvořen různou výší sazeb. Výsledná daň z lesního pozemku v České republice se pohybuje v intervalu obou kantonů. Výpočet daně pro rybník s intenzivním chovem ryb v České republice a dvou kantonech Švýcarska je znázorněn v tabulce č. 4. 5.

Tab. č. 4. 5.: Výpočet daně z rybníku v ČR a dvou kantonech Švýcarska

Položka	Česká republika (CZK)	Kanton St. Gallen (CHF/CZK)	Kanton Jura (CHF/CZK)
Základ daně	1 900	2 334 / 60 000	2 334 / 60 000
Sazba daně	0,25 %	0,2 ‰	1,8 ‰
Daň	5	0,47 / 12	4,20 / 108

Zdroj: Vlastní zpracování

Základem daně pro rybník s intenzivním chovem ryb je v České republice výměra pozemku v m² vynásobena koeficientem 3,8 Kč. Výsledná daň v České republice činí 5 Kč. V kantonu St. Gallen to může být 0,47 CHF, což je v přepočtu 12 Kč, zatímco v kantonu Jura poplatník zaplatí až 4,2 CHF, což v přepočtu znamená 108 Kč. Velký rozdíl mezi oběma kantony je opět tvořen různou výší sazeb. Výsledná daň z rybníku s intenzivním chovem ryb v České republice je nižší než v obou kantonech. Výpočet daně pro ostatní plochy v České republice a dvou kantonech Švýcarska je znázorněn v tabulce č. 4. 6.

Tab. č. 4. 6.: Výpočet daně z ostatní plochy v ČR a dvou kantonech Švýcarska

Položka	Česká republika (CZK)	Kanton St. Gallen (CHF/CZK)	Kanton Jura (CHF/CZK)
Základ daně	1 000	15 558 / 400 000	15 558 / 400 000
Sazba daně	0,20	0,2 ‰	1,8 ‰
Daň	200	3,1 / 80	28 / 720

Zdroj: Vlastní zpracování

Základem daně pro ostatní plochy je v České republice výměra pozemku v m². Výsledná daň v České republice činí 200 Kč. V kantonu St. Gallen to může být pouhých 3,1 CHF, což jsou v přepočtu 80 Kč, zatímco v kantonu Jura poplatník zaplatí až 28 CHF, což v přepočtu znamená 720 Kč. Velký rozdíl mezi oběma kantony je opět tvořen různou

výší sazeb. V tomto případě je rozdíl markantní, v kantonu Jura by poplatník zaplatil až devětkrát vyšší daň nežli v kantonu St. Gallen. I zde se daň České republiky pohybuje v intervalu obou kantonů. Výpočet daně pro byt v České republice a ve dvou kantonech Švýcarska je znázorněn v tabulce č. 4. 7.

Tab. č. 4. 7.: Výpočet daně pro byt v ČR a dvou kantonech Švýcarska

Položka	Česká republika (CZK)	Kanton St. Gallen (CHF/CZK)	Kanton Jura (CHF/CZK)
Základ daně	72	116 682 / 3 000 000	116 682 / 3 000 000
Sazba daně I	2	-	-
Koeficient	3,5	-	-
Sazba celkem	7	0,2 ‰	1,8 ‰
Daň	504	23 / 591	210 / 5 399

Zdroj: Vlastní zpracování

Základem daně pro byty je v České republice výměra stavby v m² vynásobena koeficientem 1,20. Sazba daně činí 2 Kč/m² vynásobená koeficientem dle počtu obyvatel, který je v tomto případě 3,5. Výsledná daň v České republice činí 504 Kč. V kantonu St. Gallen to může být 23 CHF, což je v přepočtu 591 Kč, zatímco v kantonu Jura poplatník zaplatí až 210 CHF, což v přepočtu znamená 5 399 Kč. Velký rozdíl mezi oběma kantony je opět tvořen různou výší sazeb. V tomto případě je rozdíl opět markantní, v kantonu Jura by poplatník zaplatil až devětkrát vyšší daň nežli v kantonu St. Gallen. V tomto případě je daň České republiky nižší v porovnání s oběma kantony. Výpočet daně pro garáž v České republice a dvou kantonech Švýcarska je znázorněn v tabulce č. 4. 8.

Tab. č. 4. 8.: Výpočet daně z garáže v ČR a ve dvou Švýcarských kantonech

Položka	Česká republika (CZK)	Kanton St. Gallen (CHF/CZK)	Kanton Jura (CHF/CZK)
Základ daně	20	3 889 / 100 000	3 889 / 100 000
Sazba daně I	8	-	-
Koeficient	1,5	-	-
Sazba celkem	12	0,2 ‰	1,8 ‰
Daň	240	0,8 / 21	7 / 180

Zdroj: Vlastní zpracování

Základem daně u garáží je v České republice výměra stavby v m². Sazba daně činí 8 Kč/m² vynásobená koeficientem dle počtu obyvatel, který je v tomto případě 1,5. Výsledná daň v České republice činí 240 Kč. V kantonu St. Gallen to může být 0,8 CHF, což je v přepočtu 21 Kč, zatímco v kantonu Jura poplatník zaplatí až 7 CHF, což v přepočtu znamená 180 Kč. Velký rozdíl mezi oběma kantony je opět tvořen různou výší sazeb. V tomto případě je daň České republiky vyšší v porovnání s oběma kantony, i když ne o moc. Výpočet daně pro obytný dům v České republice a ve dvou kantonech Švýcarska je znázorněn v tabulce č. 4. 9.

Tab. č. 4. 9.: Výpočet daně pro obytný dům v ČR a dvou kantonech Švýcarska

Položka	Česká republika (CZK)	Kanton St. Gallen (CHF/CZK)	Kanton Jura (CHF/CZK)
Základ daně	180	350 045 / 9 000 000	350 045 / 9 000 000
Sazba daně I	2	-	-
Zvýšení	1,5	-	-
Koeficient	3,5	-	-
Sazba celkem	12,25	0,2 ‰	1,8 ‰
Daň	2 205	70 / 1 800	630 / 16 198

Zdroj: Vlastní zpracování

Základem daně pro obytné domy je v České republice výměra stavby v m². Sazba daně činí 2 Kč/m², ke které se přičítá zvýšení 1,5 díky dvěma nadzemním podlažím, a to celé je vynásobeno koeficientem dle počtu obyvatel, který je v tomto případě 3,5. Výsledná daň v České republice činí 2 205 Kč. V kantonu St. Gallen to může být 70 CHF, což je v přepočtu 1 800 Kč, zatímco v kantonu Jura poplatník zaplatí až 630 CHF, což v přepočtu znamená 16 198 Kč. Velký rozdíl mezi oběma kantony je opět tvořen různou výší sazeb. V tomto případě je rozdíl opět markantní, v kantonu Jura by poplatník zaplatil až devětkrát vyšší daň nežli v kantonu St. Gallen. V tomto případě je daň České republiky v intervalu obou dvou kantonů.

Po propočtu všech položek daně z nemovitých věcí následuje výpočet daně z nabytí nemovitosti v České republice, který je znázorněn v tabulce č. 4. 10.

Tab. č. 4. 10.: Výpočet daně z nabytí nemovitosti v ČR

Položka	Částka (Kč)
Sjednaná cena	9 000 000
Osvobození	0
Sjednaná cena snížena o osvobození	9 000 000
Zjištěná cena	12 500 000
Srovnávací daňová hodnota	9 375 000
Základ daně	9 375 000
Daň (4 %)	375 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Postup výpočtu je v České republice následovný. Prvním krokem je vyčíslení zálohy na daň, která činí 4 % z kupní ceny nemovitosti, což znamená 360 000 Kč. Dále se určí srovnávací daňová hodnota, která činí 75 % ze zjištěné hodnoty daňovým správcem, což se v tomto případě rovná 9 375 000 Kč. Jelikož je srovnávací daňová hodnota vyšší než kupní cena, bude se daň počítat z ní. Před samotným výpočtem daně se ještě musí základ daně zaokrouhlit na celé stokoruny nahoru, což nebylo potřeba. Výsledná daň činila 375 000 Kč, což znamená, že po odečtení zálohy je poplatník povinen

doplatit ještě 15 000 Kč. Výpočet daně z převodu nemovitosti ve dvou kantonech Švýcarska je znázorněn v tabulce č. 4. 11.

Tab. č. 4. 11.: Výpočet daně z převodu nemovitosti ve dvou kantonech Švýcarska

Položka	Kanton St. Gallen (CHF/CZK)	Kanton Jura (CHF/CZK)
Základ daně	350 045 / 9 000 000	350 045 / 9 000 000
Sazba daně	10 ‰	21 ‰
Daň	3 500,4 / 89 999	7 350,9 / 188 999

Zdroj: Vlastní zpracování

V obou kantonech je základem daně kupní cena nemovitosti. Liší se však sazby daní, a to o 11 ‰. Výsledná daň však ukazuje, že i v kantonu s vyšší sazbou vychází daň výrazně nižší než v České republice. Je však pozoruhodné, že v jednom kantonu by poplatník zaplatil 90 000 Kč a v druhém více než dvojnásobek. Pokud by do výpočtu byl zahrnut také kanton Neuenburg, ve kterém by poplatník zaplatil bez mála 300 000 Kč, bylo by dosaženo mezikantonálního rozdílu přesahujícího 200 000 Kč.

Po propočtu položek týkajících se daně z nabytí nemovitých věcí v České republice a daně z převodu nemovitosti ve Švýcarsku následuje výpočet daně dědické, který je znázorněn v tabulce č. 4. 12.

Tab. č. 4. 12.: Výpočet daně dědické

Položka	Česká republika (CZK)	Kanton St. Gallen (CHF/CZK)	Kanton Jura (CHF/CZK)
Vztah k zůstaviteli	-	otec	otec
Dědictví	-	200 000 / 5 142 200	200 000 / 5 142 200
Odpočet	-	25 000 / 642 775	-
Dědictví po odpočtu	-	175 000 / 4 499 425	200 000 / 5 142 200
Sazba daně	-	10 %	7 %
Daň	0	17 500 / 449 943	14 000 / 359 954

Zdroj: Vlastní zpracování

Na dědictví se v České republice nahlíží jako na bezúplatné nabytí a je od daně osvobozeno. Je tomu tak od roku 2014, kdy byla daň dědická zrušena. V kantonu St. Gallen je základ daně snížen o odpočet 25 000 CHF díky vztahu dědice k zůstaviteli a zbytek zdaněn sazbou 10 %. Výsledná daň tak činí 17 500 CHF, což je v přepočtu 449 943 Kč. V kantonu Jura nejsou odpočty zavedeny, ale zato sazba daně je pouze 7 %. Děje se tak to, že i přes odpočet 25 000 CHF v kantonu St. Gallen je výsledná daň vyšší než v kantonu Jura. Výpočet daně darovací je znázorněn v tabulce č. 4. 13.

Tab. č. 4. 13.: Výpočet daně darovací

Položka	Česká republika (CZK)	Kanton St. Gallen (CHF/CZK)	Kanton Jura (CHF/CZK)
Vztah k dárci	-	partner	partner
Dědictví	-	10 000 / 257 110	10 000 / 257 110
Odpočet	-	10 000 / 257 110	-
Dědictví po odpočtu	-	0 / 0	10 000 / 257 110
Sazba daně	-	30 %	14 %
Daň	0	0 / 0	1 400 / 35 995

Zdroj: Vlastní zpracování

Stejně jako daň dědická, tak i daň darovací byla v roce 2014 zrušena. Od této doby jsou dary známy pod pojmem bezúplatné příjmy. V kantonu St. Gallen byla daňová povinnost rovna nule, jelikož poplatník využil možnosti odpočtu 10 000 z daru od partnera. V kantonu Jura odpočty opět nejsou zavedeny, a tak byla celá suma zdaněna 14 %, což činilo 1 400 CHF, v přepočtu 35 995 Kč.

Výsledky všech výpočtů majetkových daní znázorňuje tabulka č. 4. 14.

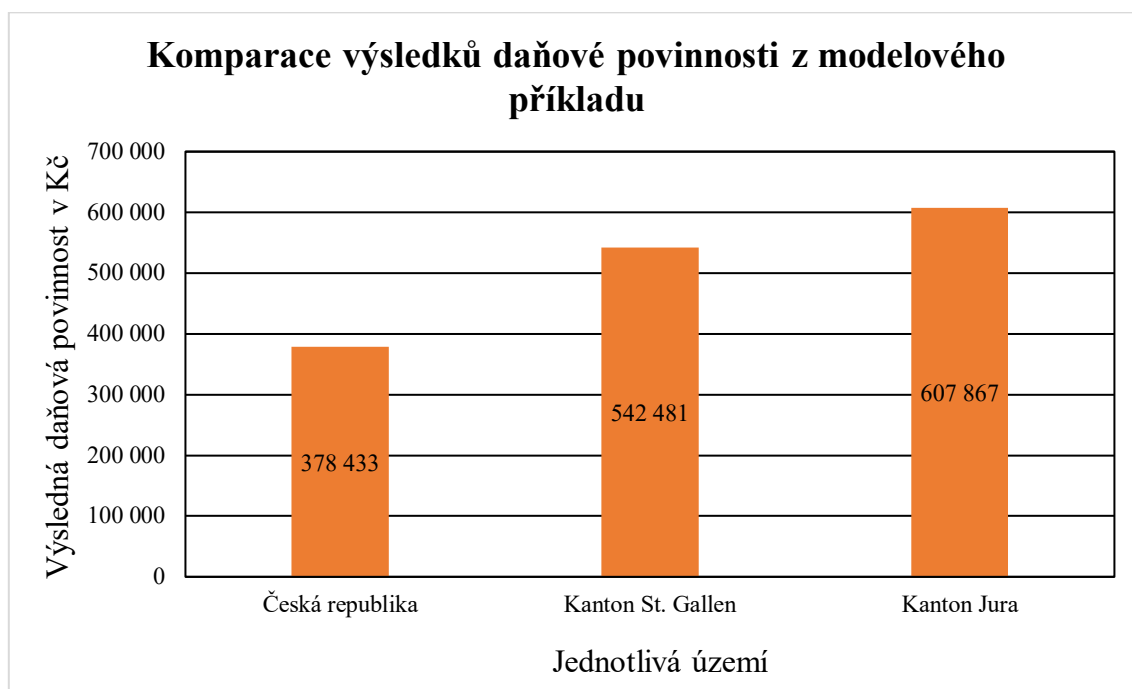
Tab. č. 4. 14.: Komparace výsledků daňové povinnosti z modelového příkladu

Položka	Česká republika	Kanton St. Gallen	Kanton Jura
Orná půda	283 Kč	44 Kč	396 Kč
Lesní plocha	15 Kč	3 Kč	26 Kč
Ostatní plocha	200 Kč	80 Kč	720 Kč
Byt	504 Kč	591 Kč	5 399 Kč
Garáž	240 Kč	21 Kč	180 Kč
Obytný dům	2 205 Kč	1 800 Kč	16 198 Kč
Daň z nabytí nem.	375 000 Kč	-	-
Daň z převodu nem.	-	89 999 Kč	188 999 Kč
Daň dědická	-	449 943 Kč	359 954 Kč
Daň darovací	-	0 Kč	35 995 Kč
Celkem	378 447 Kč	542 481 Kč	607 867 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Slovní hodnocení výsledků této tabulky je uvedeno v kapitole závěr, kde jsou shrnuty všechny zjištěné poznatky této práce. Údaje z této tabulky jsou graficky zobrazeny v grafu č. 4. 2.

Graf č. 4. 2.: Komparace výsledků daňové povinnosti z modelového příkladu

Zdroj: Vlastní zpracování

Stejně jako tabulka komparace výsledků daňové povinnosti z modelového příkladu, tak i výsledky grafického zobrazení budou slovně hodnoceny v závěrečné kapitole diplomové práce.

4.3 Návrhy vylepšení majetkových daní v České republice

Majetkové daně patří v České republice k jedněm z nejstarších daní vůbec. Důvodem je, že nebyly na rozdíl od ostatních daní na konci 20. stol. příliš měněny a zůstaly vesměs stejné. Určité změny ovšem v této oblasti nastaly. Nejdříve byly majetkové daně řazeny do daní nepřímých, což už dnes neplatí. Výraznější změny majetkových daní proběhly až v nedávné minulosti. Tou nejzásadnější bylo v roce 2014 zrušení tzv. trojdaně, což bylo souhrnné označení pro daň z převodu nemovitosti a daně dědickou a darovací. Respektive zrušeny byly daně dědická a darovací, u daně z převodu nemovitosti došlo ke změně na daň z nabytí nemovitých věcí. Další zásadní změna nastala v roce 2016, kdy vešel v platnost zákon č. 254/2016 Sb., kterým se změnilo zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb. o dani z nabytí nemovitých věcí. Prostřednictvím tohoto opatření byl určen poplatníkem daně z nabytí nemovitých věcí nabyvatel. Zároveň byla

stranám zrušena možnost určení poplatníka dohodou. Od roku 2016 již také nabyvatel ručí za splnění daňové povinnosti.

Jelikož je diplomová práce zaměřena na srovnání se Švýcarskem, které je jednou z nejvyspělejších zemí světa s vytříbeným daňovým systémem, nabízí se inspirovat se jejich způsobem pojetí majetkových daní a najít prvky, které by bylo možno aplikovat do daňové soustavy České republiky. Jednou z budoucích změn by mohlo být zjednodušení výpočtu daňové povinnosti. Švýcarský poplatník nepotřebuje znát výměru pozemku, či podlahové plochy. K výpočtu daně mu postačí pouze tržní hodnota nebo kupní cena nemovitosti. Je pravděpodobné, že pro běžné poplatníky je porozumění takovému základu daně daleko jednodušší, než je tomu v případě České republiky, kde se např. základ daně z pozemků počítá jako součin výměry plochy a ceny půdy za m².

Dalším možným vylepšením by mohlo být prisouzení větší pravomoci jednotlivým obcím. Ve Švýcarsku má každý z 26 kantonů své vlastní daňové zákony, kde se mj. řeší i jejich systém majetkových daní. Přes 2 200 obcí má právo vybírat obecní daně, buďto dle vlastní úvahy nebo skrze kantonální sazby. Zaručuje to tedy absolutní individualitu jednotlivých kantonů a obcí, např. dle atraktivity lokality. Co se týče daně z nemovitých věcí i v České republice mají obce svou určitou suverenitu při regulaci této daně, většina obcí však tyto možnosti nevyužívá. Nejvýznamnějším nástrojem pro ovlivňování výnosů této daně jsou tzv. místní koeficienty, kterými se násobí výsledná daň a pohybují se v rozmezí 2–5. V roce 2018 těchto koeficientů využilo z 6 250 obcí pouze 593, navíc většina z těchto obcí měla koeficient nastaven ve výši 2. Výnosový potenciál této daně tedy není zdaleka využit.

Část tuzemských ekonomů zastává názor, že by daň z nemovitých věcí měla být posílena na úkor důchodových daní. Mohlo by to znamenat větší motivaci poplatníků usilovat o vyšší příjem a nebýt odkázán na sociální dávky. Své názory ekonomové opírají např. o stálost této daně, jednoduchost dohledání, které brání daňovým únikům nebo o to, že by tato daň znamenala větší motivační nástroj politiky obcí. Předpokládají také, že by daň z nemovitých věcí působila progresivněji než doposud, jelikož se domnívají, že většina soukromých nemovitostí je vlastněna movitějšími lidmi. Do budoucna je tedy zcela legitimní otázkou, zda by naší ekonomice neprospěl přesun daňové zátěže z důchodových daní a odvodů na sociální a zdravotní pojištění na majetkové daně.

5 Závěr

Diplomová práce byla zaměřena na komparaci majetkových daní v České republice a ve Švýcarsku a analýzu jejich dopadu na poplatníky. Ty jsou pokládány za jedny z nejstarších daní vůbec a plní důležitou funkci v daňových systémech států. V první kapitole této práce byl kromě představení samotné práce uveden také její cíl. Ve druhé kapitole byla představena česká daňová soustava a byly také podrobně popsány majetkové daně za užití příslušných zákonů. Náplní třetí kapitoly byla zčásti analýza daňového systému Švýcarska, přičemž byly nastíněny poměry mezi jednotlivými kantony a jejich konkurencí. Nejdůležitější částí třetí kapitoly bylo seznámení se s majetkovými daněmi Švýcarska, jelikož z těchto poznatků vycházela čtvrtá kapitola. Hlavní částí diplomové práce byla kapitola čtvrtá, ve které proběhla komparace podílů majetkových daní na celkovém hrubém domácím produktu obou zemí. V této kapitole byl také proveden modelový příklad pro srovnání zatížení poplatníků majetkových daní v České republice a ve dvou kantonech Švýcarska.

Při výpočtu majetkových daní nejsou důležité pouze sazby daní a proto, jak již bylo řečeno, byl na obě země, resp. Českou republiku a dva kantony Švýcarska, aplikován modelový příklad, ve kterém bylo zjištěno, jak se počítaly jednotlivé majetkové daně a kolik činily. Kvůli rozdílnosti v sazbách a zdanění majetku mezi jednotlivými kantony byly zvoleny pro porovnání dva kantony. Výsledný modelový příklad tedy porovnává daňovou povinnost v České republice s kantony St. Gallen a Jura. Ze zjištěných výsledků z grafu č. 4. 2. je zřejmé, že nejvyšší daňová povinnost poplatníky čeká v kantonu Jura. Nejméně bude majetkovými daněmi zatížen český poplatník. Jelikož pro oba vybrané kantony Švýcarska platí, že výsledná daňová povinnost je vyšší než v České republice, znamená to, že švýcarský daňový poplatník zaplatí více než ten český. Z tabulky č. 4. 14. je ale zřetelné, že je tomu tak hlavně díky dani dědické a darovací, která byla v České republice v roce 2014 zrušena. Pokud by tato daň v tuzemsku ještě existovala, nebo kdyby naopak neexistovala ve Švýcarsku, znamenalo by to, že nejlepší podmínky pro daňové poplatníky by z hlediska majetkových daní byly v kantonu St. Gallen a nejhůře by ze srovnání vycházela Česká republika.

Cílem této diplomové práce bylo zjištění dopadu majetkových daní na poplatníky a také porovnání, jestli je pro ně z tohoto pohledu výhodnější daňový systém České republiky anebo Švýcarska. V průběhu práce byly zjištěny rozdíly zdanění majetku v obou zemích a v závěrečné kapitole proběhlo také srovnání dopadů těchto daní na

poplatníky obou zemí. Dá se tedy konstatovat, že cíl práce byl splněn. Ve většině případech majetkových daní se pohybovala daňová povinnost českého poplatníka v intervalu dvou švýcarských kantonů, rozdíly ale ve většině případů nebyly příliš velké. Na velké diferenci v součtu všech majetkových daní měly velký podíl daň z nabytí nemovitosti a daň z převodu nemovitosti ve Švýcarsku. Největší rozdíl, jak již bylo řečeno, reprezentuje daň dědická a darovací, která v tuzemsku již neexistuje, ale ve Švýcarsku ano.

Seznam použité literatury

Odborné knihy

- [1] BĚHOUNEK, Pavel. Daňové zákony: v úplném znění k ... s přehledy a komentáři změn. Olomouc: ANAG, 2020. Daň (ANAG). ISBN 978-80-7554-248-9.
- [2] BORIA, Pietro. Taxation in European Union. Second edition. Cham: Springer, [2017]. ISBN 978-3-319-53918-8.
- [3] HOHN, Ernst a Robert WALDBURGER. Steuerrecht 2.: Steuern bei Vermögen, Erwerbstätigkeit, Unternehmen, Vorsorge, Versicherung. 2. dopl. vyd. Bern: Haupt Verlag, 2002. ISBN 978-3258063911.
- [4] KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 6., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-841-3.
- [5] NERUDOVÁ, Danuše. Daňová politika v Evropské unii. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Daň. ISBN 978-80-7552-682-3.
- [6] NOVOTNÁ, Monika a Petr KOUBOVSKÝ. Zákon o dani z nemovitých věcí: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Komentáře Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-002-9.
- [7] SKÁLA, Milan. Zvláštnosti zdaňování nemovitých věcí. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-820-8.
- [8] SMITH, Adam. Pojednání o podstatě a původu bohatství národů. Nové, přeprac. vyd. opatřené margináliemi. Přeložil Vladimír IRGL. Praha: Liberální institut, 2001. ISBN 80-86389-15-4.
- [9] ŠIROKÝ, Jan. Daň v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SDEU, společný konsolidovaný základ daně (CCCTB), akční plán BEPS, zdanění finančního sektoru. 7. aktualizované a přepracované vydání. Praha: Leges, 2018. Teoretik. ISBN 978-80-7502-274-5.
- [10] VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2018. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX, 2018. Ekonomie. ISBN 978-80-87480-63-2.
- [11] VANČUROVÁ, Alena a Hana ZÍDKOVÁ. Daň v podnikání. Praha: 1. VOX, 2019. ISBN 978-80-87480-71-7.
- [12] VYCHOPENĚ, Jiří. Daň z příjmů 2019. 15. vydání. Praha: Wolters Kluwer, [2019]. Meritum. ISBN 978-80-7598-325-1.

- [13] TUOMALA, Matti. Optimal redistributive taxation. Oxford: Oxford University Press, 2016. ISBN 978-0-19-875341-4.

Internetové zdroje

- [14] BusinessInfo.cz. - Oficiální portál pro podnikání a export [online]. Copyright © 1997 [cit. 07.05.2020]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/svycarsko-zakladni-charakteristika-teritoria-ekonomicky-prehled/#section-4>
- [15] Datenportal der Schweizerischen Nationalbank [online]. Copyright © [cit. 07.05.2020]. Dostupné z: <https://data.snb.ch/de/topics/uvo#!/cube/pubfin>
- [16] Die Bundesfinanzen. [online]. Copyright © EFD [cit. 07.05.2020]. Dostupné z: <https://www.efd.admin.ch/efd/de/home/themen/finanzpolitik/die-bundesfinanzen/fb-die-bundesfinanzen.html>
- [17] Erbschafts-und Schenkungssteuern | sg.ch. Portal Kanton St.Gallen | sg.ch [online]. Copyright © 2020 Portal Kanton St.Gallen [cit. 07.05.2020]. Dostupné z: <https://www.sg.ch/steuern-finanzen/steuern/steuerarten/erbschafts-schenkungssteuer.html>
- [18] Kurzy devizového trhu-Česká národní banka. [online]. Copyright © ČNB 2020 [cit. 07.05.2020]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-devizoveho-trhu/kurzy-devizoveho-trhu>
- [19] Liegenschaftssteuer: wann Eigentümer zahlen müssen - immoverkauf24.ch. Maklerempfehlung Hausverkauf Immobilienbewertung - immoverkauf24.ch [online]. Copyright © Fotolia [cit. 07.05.2020]. Dostupné z: <https://www.immoverkauf24.ch/immobilienverkauf/immobilienverkauf-a-z/liegenschaftssteuer/>
- [20] Services - Vergleichen Sie Ihre Steuern! - Kassensturz Espresso-SRF. Schweizer Radio und Fernsehen (SRF) [online] Copyright © 2014 [cit. 07.05.2020]. Dostupné z: <https://www.srf.ch/sendungen/kassensturz-espresso/services/vergleichen-sie-ihre-steuern>
- [21] Státní rozpočet v kostce | Vzdělávání | Ministerstvo financí ČR. Ministerstvo financí ČR [online]. Copyright © 2005 [cit. 07.05.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/vzdelavani/rozpocet-v-kostce>

- [22] Steuern der Kantone und Gemeinden - steuern-easy.ch. 301 Moved Permanently [online]. Copyright © 2020 [cit. 07.05.2020]. Dostupné z: <https://www.steuern-easy.ch/de/wissen/die-verschiedenen-steuerarten/steuern-der-kantone-und-gemeinden/>
- [23] Tax-Tax on property-OECD Data. OECD Data [online]. Copyright ©OECD [cit. 07.05.2020]. Dostupné z: <https://data.oecd.org/tax/tax-on-property.htm>
- [24] Údaje z výběru daní | Analýzy a statistiky | Daně | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 07.05.2020]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>

Právní předpisy

Švýcarský občanský zákoník

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí

Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí

Seznam zkratk

CHF	Švýcarský frank
ČNB	Česká národní banka
EFTA	Evropské sdružení volného obchodu
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OSN	Organizace spojených národů
ZDNV	Zákon o dani z nemovitých věcí
ZGB	Švýcarský občanský zákoník

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на вѣдомі, же оdevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- беру на вѣдомі, же Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 5. 5. 2020

.....

Bc. Matěj Štěpán

Seznam příloh

Příloha 1 Přiznání k dani z nemovitých věcí v ČR